

N:o 105.

Af herr **G. A. E. Kronlund**, *om skrifvelse till Kongl. Maj:t med anhållan om åtgärders vidtagande till befrämjande af öfre Norrlands kolonisation.*

I en till förra årets Riksdag väckt motion angående anslag för bildande af en fond till befrämjande af öfre Norrlands kolonisation sökte jag fästa Riksdagens uppmärksamhet på vigten och betydelsen, att man så fort som möjligt vidtoge förberedande mått och steg för öfre Norrlands uppodling och kolonisation och särskildt en systematisk och efter hand skeende utdikning och torrläggning af de der förekommande oerhörda arealer af moss- och myrmarker.

Jag påvisade dervid, hvilka storartade resurser i så väl industrielt som jordbrukshänseende finnas särskildt i Norrbotten.

De stora jernmalmfälten i Gellivara, Luossavaara—Kirunavaara, Routivare, Svaapavaare med malmtillgångar, troligen de rikaste i världen, och för resten malmtillgångar i silfver, koppar, zink, magnezit m. m., lemna material för industriell verksamhet af ett oanadt omfång. Vattenkraften i de norrländska vattenfallen är ännu obetydligt känd, men de kunna dock anses utgöra de väldigaste i Europa. Huru stor utvecklingen i industriell hänseende kommer att blifva i våra nordligaste landsdelar gifva redan nu de uppväxande grufsamhällena i Norrbotten en aning om, och såsom säkert torde nog kunna fastslås, att den under byggnad varande Ofotenbanan öppnar utsigt till en alldeles enastående snabb utveckling i detta hänseende.

Men det är ej allenast för industriell verksamhet, öfre Norrland erbjuder stora resurser, öfverskådliga fält förefinnas derstädes jemväl för odlarens hand. Om vi blott taga i betraktande Norrbottens län

innehåller detsamma 1,058 kvadratmil, deraf endast omkring 4 kvadratmil torde utgöras af odlad jord; skogar, fjell, odlingsbara myrmarker och annan till odling tjenlig jord upptaga återstoden. Sålunda beräknas myrarnas areal utgöra omkring 350 kvadratmil. Af hela denna ofantliga areal utgöres största delen eller omkring 800 kvadratmil af kronojord, till största delen bestående af kronoparker, hvartill vid afvittringen i allmänhet afsatts all jord som icke tillfallit byaområdena och varit belägen nedanför den så kallade odlingsgränsen äfvensom kronoöfverloppsmarkerna eller i allmänhet sådan jord, som vore belägen ofvanför odlingsgränsen. En stor del af jorden i Vesterbotten eges likaledes af staten.

På grund af gällande bestämmelser äro bosättning och nybyggesanläggningar inom såväl kronoparkerna som öfverloppsmarkerna i hufvudsak förbjudna. Sålunda är och förblir statens vidsträckta marker ett förbjudet område för kolonisation, inflyttning och samhälleligt lif, och dock torde kanske ingenstädes befrämjandet af en bofast hemegande befolkning vara så nödvändig som i öfre Norrland. Hufvudvilkoret för en sund utveckling af samhällslifvet i öfre Norrland synes mig vara, såsom jag i min förra motion äfven framhöll, att dess uppodling håller jemna steg med industriens utveckling derstädes, att såsom kärntrupp i eröfringen af dessa bygder åt kultur och odling erhålla en stadigvarande, fastboende befolkning, som mer än allt annat är egnad att gifva stadga, säkerhet och lugn åt en nybruten bygd samt att med det egna hemmets band fästa den genom industrien och timmerdriften uppkomna och uppkommande stora lösa befolkningen vid samhället och hembygden. För de stora uppväxande industrisambädden är det snart sagdt en lifsfråga, att en jordbrukande befolkning uppväxer i närheten af dessa samhällen, som sålunda derifrån kunde hemta sina hufvudsakligaste lifsförnödenheter. Att åvägabringa och möjliggöra befolkandet och uppodlingen af stora öde bygderna i landets nordligaste delar, bör vara framförallt en statens pligt såväl ur synpunkten af det allmänna bästa som äfven med hänsyn till det särskilda intresse och skyldighet, staten såsom största jordegaren i dessa trakter bör ega.

För att nämna några exempel på hvilken proportionsvis stor andel i de nordliga trakternas jord, staten eger i förhållande till de enskilde, vill jag blott nämna, att af Gellivara socken omkring tre fjerdedelar utgöres af kronojord, af Jukkasjärvi socken fyra femtedelar, af Arjeplogs socken sex sjundedelar, af Arvidsjaurns två tredjedelar kronojord, af Korpilombolo socken hälften, af Järns socken i Vesterbotten en tredjedel. Å kronans öfverloppsmarker och kronoparkerna

finnas betydande arealer, som icke utgöras af skog, utan bestå af myrar och annan odlingsbar jord. Vid kronoparkernas bildande i öfre Norrland har i allmänhet tillgått så, att, sedan vid afvittringen den enskildes och statens jord blifvit till sina gränser bestämda och derest icke några ansökningar om nybyggen inkommit från enskilda, all jord, som fallit inom gränserna för kronans område och vore belägen nedanför odlingsgränsen, afsattes till kronoparker utan hänsyn till att dessa då komme att omfatta äfven till odling tjenlig jord; därför förefinnas också inom kronoparkerna betydliga vidder af dylik jord, bestående hufvudsakligast af odlingsbara myrmarker. Inom Korpilombolo socken utgöres exempelvis en tredjedel af hela socknen af myrar; inom Gellivara socken finnes ett par mil från Gellivara kyrkoby en myrkomplex på omkring 80,000 tunnlands areal; inom Jörns socken finnes på kronoparkerna omkring 15,000 tunnland odlingsbar jord enligt hvad bifogade förteckning utvisar. Landet ofvanför odlingsgränsen saknar ingalunda tillfällen till odlingsmöjligheter, utan sådana förefinnas i riklig mängd och odlingsgränsen är endast en temligen godtycklig på kartan dragen linie, ofvanför hvilken marken i allmänhet ansetts böra bevaras åt lapparne och rensköteln.

Detta nomadfolk har emellertid liksom rensköteln under senare åren varit i ständigt aftagande. Renarne förminskas i antal. Vården om desamma vårdslösas, betet blir allt knappare, och den tid synes icke vara så aflägsen, då lapparne för sin existens skull hänvisas till ett civiliseradt nybyggerlif med jordbruk och boskapsskötsel såsom hufvudnäring. Intet kan väl då vara lämpligare än att åt dessa vid förhållandena uppe i norden vana naturbarn bereda möjlighet att få sig en egen torfva och ett eget hem.

Under de senare åren har pågått inom skilda trakter af öfre Norrland vetenskapliga undersökningar för utrönande af myrarnes beskaffenhet, och hafva dessa undersökningar resulterat i att öfre Norrlands myrar vore bördiga, fruktbara och till odling tjenliga lågmossar.

Jag påpekade i min föregående motion, hurusom en af de med dessa undersökningar sysselsatta personer yttrat på tal om en inom Arvidsjaurns socken undersökt myr på omkring 9,000 tunnland, att den är en af de bästa odlingskomplex och att hvarje år, som förflyter utan kultivering, minskar den vinst, som det allmänna och den enskilde deraf kan draga. Och enahanda är nog förhållandet med flertalet myrar i öfre Norrland.

Man invänder måhända beträffande kolonisationen af öfre Norrland, att det under nuvarande brist på arbetskrafter och tillgång på

arbete inom industrien och jernvägsbyggandet icke skulle finnas folk benägna att slå sig ned såsom jordbrukare i dessa trakter. Emellertid förefinnes öfverallt i öfre Norrland en talrik lös befolkning, så kallade inhysingar eller backstugusittare, hvilka slagit sig ned utan något slags rätt eller tillåtelse här och hvar både på kronans och den enskildes mark. Bland denna klass skulle utan tvifvel större delen med begärlighet omfatta ett tillfälle att förvärfva en egen tryggad torfva i stället för denna tillvaro på nåder, som de nu föra. Likaledes skulle sannolikt bland den lösa, med malmbrytning och jernvägsbyggande sysselsatta befolkningen förefinnas många, som, trötta vid det tunga arbetet, föredroge en liten egen farm. Den utvandrarström, som årligen tager tusental af vår kraftiga allmoge- och arbetarestam ur landet, skulle måhända äfven förmås att i stället för de ovissa och bedrägliga möjligheterna i nya verlden hellre skapa sig ett hem i fosterlandet, låt vara långt upp i norden, men med utsigt till sin bergliga utkomst.

Jag har i ämnet tillskrifvit ett flertal kommunalstämmor och mera bemärkta personer i Norr- och Vesterbotten för att från dem erhålla ett uttalande i frågan och derigenom få ådagalagd, huruvida allmänna meningen inom dessa landsdelar hyllade önskemålet om vidtagande från statens sida af åtgärder till befrämjande af öfre Norrlands kolonisation, och hänvisar jag i detta afseende till de motionen bifogade bilagor.

Enstämmigt och kraftigt betonas i dessa uttalanden önskvärdheten af att staten vidtager åtgärder för utdikning af de stora å kronojord befintliga myrmarkerna. Derigenom skulle ett af de väsentligaste hindren för landets uppodling undanrödjas, klimatet i väsentlig mån höjas, tillvaron för de i de nordliga landsdelarne bofasta i hög grad förbättras. Enstämmigt påpekas i dessa nyssnämnda uttalanden hvilka stora vidder odlingsbar jord som förefinnas å såväl kronoparkerna som kronoöfverloppsmarkerna och fördelen för de nordliga landsdelarne, att den der befintliga lösa befolkningen blefve fästad vid jorden.

Beträffande antalet af denna befolkning torde framhållas, att sådan förefinnes i talrik mängd i alla nordliga socknar. Sålunda uppgår den i Arvidsjaurs socken till ett antal af 1,370 personer, i Korpilombolo och Tärende socknar till nära hälften af socknarnes invånare, i Jörns socken finnas omkring 200 familjer och så vidare.

I de flesta af dessa åberopade uttalanden framhållas dessa ofvan angifna åtgärder såsom en samhällsangelägenhet af allra största vikt. Å Gellivara sockens vägnar uttalas den öfvertygelsen, att dylika åtgärder helt enkelt blifva nödvändiga i samma mån som industrien i länet till-

växer och befolkningen ökas, på det att ladugårdsprodukter måtte komma att finnas inom länet tillgängliga för denna befolkning.

Å kommunalstämma inom Arvidsjaurs socken har framhållits, att behovet af markupplåtelse med full eganderätt från kronoparkerna till den lösa befolkningen, som årligen ökades, blefve allt mer och mer trängande, att förhållandena inom orten förr eller senare komme att framkalla ett oafvisligt behof af att staten trädde emellan och å kronans öfverloppsmarker, hvarest finnes otaligt många både stora och små områden, särskildt mossar och myrar, som icke utan stor kostnad för staten kunde genom torrläggning och plantering göras skogbärande, men som tydligen af naturen vore afsedda endast för odling, uppläte lämpliga lägenheter till egna hem; att vidare vilkoren för upplåtande af så kallade skogstorp äro alltför hårda för att af befolkningen kunna antagas och uppfylla dess behof af att vara bofast. Från Jörns socken framhålles, att stora arealer myrar och sumpiga marker finnas som i sitt nuvarande värdelösa tillstånd inverka skadligt på såväl omkringliggande skogsmark som på jordbruket och att det derföre vore högst önskvärdt, att staten fortast möjligt vidtoge kraftiga åtgärder för torrläggning af dessa områden samt att statens främjande af kolonisationen vore ett stort önskemål både ur ekonomisk och social synpunkt, enär derigenom landets välstånd i högsta måtto främjades och en vid hem och fosterland fästad befolkning vunnes, fördelar, som icke nog kunde uppskattas. Från kommunalstämman med Korpilombolo socken framhölls, att betydliga vidder odlingsbar jord finnes å kronoparkerna och att dessa vidder skulle mångdubblas, om staten utdikade de ofantliga vidder odlingsbara myrar och sankmarker och att derigenom närbelägna byars och hemmans åkerfält blefve befriade från frosten och de snart sagdt årligen återkommande missväxter derigenom försvunne. Malå socknemän framhålla, att utdikningar af befintliga myrmarker blefve till gagn både för staten och den enskilde, då derigenom den allmänna frostländigheten minskades samt odlingsbara myrar kunde upplåtas till de enskilde till uppodling och bebyggande. Vidare betonades, att möjligheten för enskilde att erhålla sådana lägenheter på billiga vilkor vore ett trängande behof.

Från Arjeplogs socken uttalades, att åtgärder i kolonisationsfrågan vore för denna vidsträckta och glest befolkade socken högst nödvändig, bland annat för erhållande af egna hem åt ett stort antal bland lappbefolkningen, som i följd af renhjordarnes snara minskning måst slå sig ned som nybyggare och hvilkas bostäder till största delen befinna sig ofvanför den så kallade kulturgränsen.

Å kommunalstämma med Pajala socken uttalades den mening, att inom socknen funnes stora arealer af myrar, hvilkas utdikning på statens bekostnad skulle vara till stort gagn för orten likasom att å kronoparkerna inom socknen funnes stora vidder odlingsbar jord lämplig för hemmansbruk.

Från Elfsby socken framhölls, att realiserandet af kolonisationsfrågan vore högst lämpligt, nyttigt och nödvändigt dels med hänsyn till markens uppodlande, skogsväxtens befrämjande och klimatets förbättrande och dels med hänsyn till att en stor del af socknens lösa befolkning, som af fattigdom eller andra orsaker vore urståndsatt att på annat sätt förskaffa sig egna hem, finge sådana åt sig upplåtna på billiga villkor och derigenom kunde undvika att komma stat och kommun till last.

Landstingsmannen Læstadius och föreståndaren för Lannavara lapphem, Lundborg, betona, att inom Jukkasjärvi finnes öfverflöd af för odling lämpliga torfmossar å kronoparker och annan mark och att mossarnes torrläggning skulle blifva af högsta betydelse för landets utveckling. De voro för sin del öfvertygade, att för jordbruksskötsel afsedt jordbruk kunde likaväl drivas ofvanför odlingsgränsen som nedanför densamma, hvadan i detta afseende gränsen saknade all betydelse. På grund af den materiella utvecklingen inom socknen komme det nog ej att dröja länge, innan de afsatta byaområdena vore för små för befolkningens behof, och derigenom skulle till följd af gällande lagstiftning, som innefattade förbud att anlägga nybyggen ofvan odlingsgränsen, utvecklingen i jordbrukshänseende alldeles hämmas. Att benägenhet förefunnes hos den lösa befolkningen i socknen att förvärfva sig en egen torfva visade sig deraf, att vid den inom socknen ågångna afvittringen flera tiotal af nybyggesansökningar inlemnats, hvilka emellertid alla afslagits. Äfven från den långt aflägsna 30 mil norr om Haparanda belägna Muonionalusta församling finnes ett uttalande om önskvärdheten att af kronan erhålla odlingsbar jord.

Länsmannen vid Ofotenbanan, Ulfhjelm, framhåller, hurusom så långt upp som ofvanför Torneå träsk särdeles bördiga trakter finnas, der gräset till och med mången gång blir manshögt och der sålunda tillfälle till bosättning och utkomst för en jordbruksidkande befolkning skulle förefinnas.

Af hvad sålunda kan inhemtas från bilagda yttranden framgår, att åtgärder från statens sida för befrämjande af denna fråga anses nödvändig samt i hög grad nyttig och önskvärd samt att gången af denna frågas behandling framstått för alla, att staten först borde före-

taga en planmessig utdikning och torrläggning af de sankta markerna och derefter upplåta jorden åt enskilde under eganderätt eller stadgad besittningsrätt jemte tillhandahållandet af odlings- och byggnadshjelp.

Det torde emellertid vid koloniseringen af kronans marker i öfre Norrland redan från början fastslås såsom regel, att den blifvande kolonisten icke skulle tilldelas något skogsanslag utan endast medgifvas rätt till husbehofsskog för att derigenom förebygga, att den blifvande kolonisationen blefve ett spekulationsfält för sågverksindustrin och derigenom hela ändamålet förfeladt.

Att staten dervid handlar med stor urskiljning är nödvändigt med hänsyn till de stora vidder sankta marker, som finnas och den betydande kostnad dessa markers utdikning tarfvar. Men just denna omständighet nödvändiggör att staten först låter anordna en noggrann undersökning om arealen och beskaffenheten af den kronan tillhöriga odlingsbara jord, som med hänsyn till jordens läge och öfriga omständigheter kan befinnas lämplig till utdikning och upplåtelse åt enskilde.

Såsom särskildt lämplig för dylikt ändamål torde väl den odlingsbara mark vara, som är belägen i närheten af befintliga eller beslutade viktigare kommunikationsleder, större gruf- och industricentra. Utdikning af så belägen sankmark skulle ur många afseenden blifva till ovärderligt gagn, då derigenom klimatet mildrades och den ur såväl helsosynpunkt som för jordbruket menliga frostländigheten aflägsnades och derigenom tillvaron för dessa nordliga trakters befolkning blefve mera dräglig. Jemväl ur en annan synpunkt vore dessa utdikningar af stor betydelse. Stor svårighet torde väl snart yppa sig för de i de nordligaste trakterna uppväxande industrisamhällena att till ett någorlunda rimligt pris förse sig med bränsle, då skogstillgången i dessa trakter är ytterst liten och i de allra nordligaste trakterna till och med ingen. *I de stora öfver allt befintliga myrmarkerna finnas, om dessa torrläggas, den rikligaste tillgång på billigt bränsle, som i form af brännorf aldrig torde tryta. För den deruppe existerande befolkningen blefve detta utan twifvel en stor lättnad i deras dryga lefnadskostnader på samma gång som staten deraf kunde beräkna en aldrig sinande inkomstkälla.*

Allt eftersom dessa undersökningar framskred och utredningar vunnes om omfånget och beskaffenheten af för odling lämplig kronojord borde derefter ett på grundvalen af denna utredning fotadt förslag om jordens användning afgifvas af en för ändamålet tillsatt undersökningskommission, bestående af exempelvis en landtbruksingeniör, en af domänstyrelsen förordnad person samt slutligen någon med ortsförhållandena förtrogen man. Denna undersökningsnämnds utredning och förslag

skulle efter granskning af exempelvis vederbörande länsstyrelse och öfverjägmästare blifva en god grundval för koloniseringsarbetets planmessiga bedrifvande och synes mig vara ett nödvändigt förarbete för hvarje mera detaljeradt förslag och måhända bespara ett dyrbart experimenterande. I den mån som denna undersökningsnämnds arbete fortskredde borde de stora hufvuddragen af erforderliga utdikningar, såsom uppdragande af de större afloppsdikena, påbörjas.

Först efter det dessa utdikningar efter hand började nå sin fullbordan kunde det mera direkta kolonisationsarbetet påbörjas, ett arbete, för hvilket den nu existerande egna-hems-komitén torde utfinna lämpliga normer.

Dessa af mig angifna nödiga förarbeten liksom sjelfva kolonisationen af öfre Norrlands ödemarker kräfver naturligtvis stora uppoffringar från statens sida och kunna därför naturligtvis endast efter hand och så småningom utföras, men just dessa omständigheter tala för att staten så fort som möjligt griper sig an. Våra grannländers åtgöranden visa, att det der göras betydande uppoffringar för kolonisationssaken. I vårt grannland Finland hafva undersökningsnämnder för flera år tillbaka tillsatts i de nordliga länen i ändamål att undersöka omfånget och beskaffenheten af den jord, som vore till odling duglig och borde upplåtas åt enskilde. Stora belopp hafva anvisats för att i form af räntefria lån anvisas åt enskilde jordegare i nordliga Finland, hvilka vore villige bereda den lösa befolkningen tillfälle att förvärfva sig ett stycke jord. Slutligen har från högsta ort anbefalts afsättandet af två millioner mark för anskaffande af jord åt finska jordbruksarbetare.

I Danmark mötes man af det mest storartade arbete och beundransvärda uppoffringar såväl från statens som enskilda korporationers sida för befordrandet af kolonisationen och fruktburgörandet af förut öde och oanvändbara vidder. Det s. k. danska Hedesällskapet, grundadt på enskildt initiativ och ännu i dag ett enskildt sällskap, fastän understödt af staten, har ända sedan 1866 egnat sig åt uppodling af och skogsplantering å Jutland. Arbetet dermed har under den mest patriotiska tillslutning från såväl stora som små fortskridit så lyckligt, att af de ursprungliga 140 qv.-mil ofruktbara ljunghedar 80 qv.-mil redan äro beväxta med skog eller under odling.

I norra och nordvestra Tyskland har sedan 1800-talets början pågått en systematisk utdikning och torrläggning af derstädes förekommande moss- och myrmarker med det lyckliga resultat att norra Tysklands klimat i väsentlig grad förmildrats och förbättrats, och att,

der förut blott funnits för odling otillgängliga sumptrakter, nu lefver en välmående, burgen och hemegande allmogestam. Inom Ostpreussen har sedan 1886 preussiska staten drivvit en storartad kolonisationsverksamhet och för ändamålet bildat en fond å två hundra millioner mark, hvaraf redan användts öfver etthundra millioner mark för inköp af jord, för dess utdikning, dränering och uppodling samt för befrämjande af enskildes bosättning å denna jord. Öfver 4,500 familjer hafva redan derigenom erhållit sig ett eget hem och en egen torfva.

Till mötande af de stora ekonomiska kraf, som i detta hänseende, säkerligen för en lång framtid, torde komma att förefinnas, synes kloket och framsyntheten böra mana oss att under närvarande för statsverket jemförelsevis gynsamma tider afsätta medel för framtida behof till bildande af en fond för öfre Norrlands kolonisering, en fond, som för öfrigt på samma gång kunde afse befrämjandet af egna-hems-frågan i allmänhet. Den invändning, som torde kunna göras mot en sådan fondbildning, nemligen att man ännu icke är ense om sättet för denna kolonisering eller för egna-hems-frågans lösning, är nog ej af så stor betydelse. Är man verkligen enig om, att något effektivt steg från statens sida bör tagas för lösningen af dessa frågor, är det nog höjdt öfver allt tvifvel, att hvarje effektivt steg i denna riktning är förenadt med betydande ekonomiska uppoffringar, och genom det nu föreslagna bildandet af en fond tillförsäkrar man denna för hela landet så betydelsefulla och viktiga fråga en lugn och lycklig lösning utan att hämmas eller störas af inträffande mera ogynsamma tider för stadsbudgeten. Under flera års tid har man exempelvis årligen afsatt betydande belopp till arbetareförsäkringsfonden utan att man ännu kunnat enas om sättet för dess användning, grunderna för arbetareförsäkringen.

Derest det nu ej skulle anses lämpligt att för ifrågavarande ändamål verkställa den ifrågasatta afsättningen på en gång af en större summa från statsverkets öfverskott, synes mig, att man borde årligen afsätta en viss procent af de från Norr- och Vesterbottens län inflytande medel för försäljning af skog från kronoparkerna. Det kan ju ej anses vara annat än en yttring af rättvisa och billighet, att, då staten bergar stora skördar af de nordliga trakternas rikedom, skogen, staten äfven ger tillbaka något deraf åt dessa trakter för att dymedelst skänka dem den lifskraft, som odling, kultur och tillvaron af en välmående odalmannaklass skänka åt en bygd; derigenom ökar man också denna nu på lefvande försvar så blottade landsändas försvarskraft, något, som i nuvarande tider synes framstå såsom i högsta grad nödigt och gagneligt.

På grund af hvad jag här ofvan anför, vågar jag vördsamt föreslå,

1) att Riksdagen ville i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, att Kongl. Maj:t täcktes för befrämjandet af öfre Norrlands kolonisation och för ett planmessigt bedrivande deraf

dels låta å kronan tillhörig, ej till enskildt bruk disponerad mark verkställa undersökning, om och till hvilket omfång lämplig mark för upplåtande åt enskilde till odling och bebyggande finnes att tillgå samt om dylik marks användning afgifva förslag,

dels ock, i den mån dessa undersökningar fortskrida, låta uppgöra planer till större afloppsdikeyn å sankmarker, belägna i närheten af viktigare kommunikationsleder, större industricentra eller eljest lämpliga trakter, der större samhällen redan uppstått eller kunna antagas inom närmaste framtid uppstå, äfvensom låta i mån af tillgängliga medel verkställa dylika utdikningar;

2) att Riksdagen måtte besluta, att, för bildande af en fond till befrämjande af öfre Norrlands kolonisation och egna-hems-frågans lösning, af nu förefintligt öfverskott i statskassan afsätta en million kronor, eller ock af inflytande skogsmedel vid försäljning af skogsalster från statens skogar i Norr- och Vesterbotten årligen för samma ändamål reservera exempelvis tio procent; och

3) att Riksdagen ville besluta, att medel till bestridande af de med genomförandet utaf de under mom. 1) framställda förslag förbundna kostnader skola i första hand och intill dess annorlunda blifvit beslutadt utgå ur den i mom. 2) nämnda fond.

Stockholm den 24 januari 1901.

G. Kronlund.

I motionen instämma:

L. Dahlstedt.

Per Svensson.

Nils Wallmark.

Ad. Wiklund.

Joh. Nilsson.

O. H. Ström.

Bilagor.

Häradshöfdingen herr G. Kronlund, Haparanda.

På uppdrag af Gellivare sockens kommunalstämma få vi under-tecknade härmed vördsamt afgifva yttrande med anledning af Eder skrifvelse till kommunalstämmans ordförande angående upplåtelse af kronomark åt enskilde inom Gellivare för odling och hemmansbruk.

Hvad först angår frågan om tillgången af *till odling lämplig jord å kronoparker inom socknen, så kunna vi upplysa, att milsvida arealer sådan jord finnes. Vi tänka här särskildt på de stora myrmarker, som utbreda sig på båda sidor om jernvägen till Luleå.*

Några af dessa myrar torde väl möjligen vara mindre tjenliga till odling, men de flesta äro helt säkert tacksamma odlingsmarker.

För öfrigt finnas sådana marker af olika slag icke blott utmed jernvägen utan snart sagdt i alla delar af socknen.

Det kan väl icke heller bli mer än en mening derom, att *det skulle vara till nytta för orten och till båtnad för staten, om sådana åtgärder vidtoges, att den lösa, obesutna befolkningen sattes i tillfälle att slå sig ned på de vidsträckta kronomarkerna för att der grunda sig egna hem och befrämja uppodlingen af dessa ödebygder.*

Emellertid anse vi, att en eventuel jordupplåtelse af här ifråga-varande slag borde begränsas till de trakter, som ligga nedanför odlingsgränsen. Det vore nemligen icke klokt att inkräkta på de områden, som ligga ofvanför odlingsgränsen, hvilka lapparna så väl behöfva för sin renskötsel. Denna är af så stor betydelse äfven för den bofasta befolkningen att man bör undvika alla mått och steg, hvarigenom lapparne skulle ytterligare undanträngas och förlamas i sin handtering.

Möjligen skulle dock ett undantag härutinnan böra göras för de trakter, som ligga tätt utmed den under byggnad varande jernvägen Gellivare—Riksgränsen äfvensom andra jernvägssträckor, som i en framtid kunna komma att dragas fram ofvanom odlingsgränsen.

Utmed jernvägarna kan det nemligen bli nödigt att drifva något jordbruk för beredande af ladugårdsprodukter åt den befolkning, som kommer att der vara bosatt.

Att lemna någon exakt uppgift på ytvidden af de marker, som lämpligen kunde upplåtas till odling, se vi oss icke i stånd till. Vi kunna endast konstatera, att de äro mycket vidsträckta.

Lika litet äro vi i tillfälle att närmare angifva arealen af myrar, som borde af staten för minskande af frostländigheten utdikas. De utgöra i alla händelser ett stort antal och upptaga sammanlagdt en yta af många kvadratmil.

Ett oeftergiftigt villkor för blifvande bosättning inom kronoparkerna i dessa trakter är, att staten bekostar torrläggning af vattensjuka marker i temligen stor skala samt derjemte lemnar byggnads- och odlingshjälp till de blifvande bebyggarna. I annan händelse torde svårigen någon finnas villig att mottaga mark till uppodling.

Emellertid finnes inom denna socken god tillgång på obesuten befolkning, som derest vilkoren för bosättning å kronomark blefve någorlunda gynsamma, helt visst med glädje skulle begagna sig af tillfället att på detta sätt bereda sig ett hem. Frånsedt den till omkring 7,000 personer uppgående lösa arbetarebefolkningen i MalMBERGET och GELLIVARE kyrkoby finnas inom socknens öfriga delar mer än 100 familjer, som kunna antagas önska sig tillfälle till eget jordbruk. Vi hafva visserligen icke haft tillfälle att samtala med hvar och en särskildt i denna fråga, men då vi känna deras allmänna belägenhet och dessutom veta, att från många håll förfrågningar göras om vilkoren för och utsigterna till förvärfvande af kronotorp, taga vi för gifvet, att af staten på rimliga villkor upplåten mark skulle komma att röna efterfrågan.

På grund häraf hysa vi den öfvertygelsen, att åtgärder i syfte att bebygga härvarande stora kronoparker, i hvad dessa lämpa sig för odling, vore i hög grad välbetänkta. Och än mer: vi anse, att sådana åtgärder helt enkelt blifva nödvändiga i samma mån som industrien i länet tillväxer och befolkningen ökas, på det att ladugårdsprodukter må komma att finnas inom länet tillgängliga för denna befolkning.

Gellivare den 12 oktober 1900.

O. Bergqvist. C. G. F. Apelquist. L. P. Åström.

Utdrag af protokoll, hållet i kommunalstämma i Arvidsjaur den
25 augusti 1900.

§ 1.

§ 2.

Riksdagsmannen för Torneå domsaga häradshöfding G. Kronlund hade begärt stämmans yttrande om förefintligheten af odlingslägenheter å kronoparkerna inom kommunen och om nyttan och behovet af dessas upplåtelse åt enskilda, jemte öfver flere i sammanhang härmed stående frågor.

Vid föredragandet häraf hänvisade stämman till det uttalande i ungefär samma frågor, som gjordes i ordinarie kommunalstämma den 23 december 1898, hvilket uttalande skulle såsom stämmans svar till häradshöfding Kronlund öfverlemnas. Härutöfver ville stämman till besvarande af de i öfrigt framställda frågorna meddela:

att stora vidder odlingsmark och odlingsbara myrar finnas inom kronoparkerna, ehuru någon bestämd areal å dessa ej af stämman kan lemnas;

att äfven ofvanför odlingsgränsen stora odlingslägenheter finnas, om hvilka de ofvanför liggande socknarna, som befinna sig närmare denna gräns, torde kunna lemna bättre besked;

att utdikning af de vattensjuka och frostförande myrmarker, som till stora arealer förekomma å kronoparkerna inom socknen, skulle i klimatiskt hänseende blifva till ovärdelig nytta för kommunen.

att orsaken till förekomsten af så stora arealer odlingsmark å kronoparkerna inom Arvidsjaur socken torde förnämligast vara att söka i den ovanligt låga skatt och deraf följande små områden, som vid afvittringen i Arvidsjaur åsattes de ansökta hemmanen;

att stort antal lös befolkning finnes inom socken, och att densamma årligen ökas; samt

att behovet af markupplåtelse med full eganderätt från kronoparkerna, till denna lös befolkning blifver allt mer och mer trängande efterhand som den ökas och då böndernas hemman med de små arealerna blifvit så sönderstyckade, att der ej vidare gifves rum eller odlingsbar mark åt de uppväxande sönerna.

Till sist ville stämman uttala sin lifliga sympati för denna viktiga fråga och sitt tack till riksdagsman Kronlund, som tagit densamma om hand.

§ 3.

 Dag som ofvan
E. F. Marklund,
 kommunalstyrelsens ordförande.

Justeradt:

M. T. Berlin. E. Östman.

Uppläst i gudstjenstlokalen den 26 augusti 1900 af

M. T. Berlin.

Rätt utdraget betygar:

E. F. Marklund.

Utdrag af protokoll, hållet i ordinarie kommunalstämma i Arvidsjaur den 23 december 1898.

§ 1.

§ 9.

I anledning af derom väckt förslag beslöt kommunalstämman enhälligt och med stort bifall att ingå till Konungens befallningshafvande med framställning om att befallningshafvanden genom underdånig skrifvelse till Konungen ville begära nådig proposition till Riksdagen om att enskilda, välfrejdade personer hädanefter och allt framgent skulle ega rätt till förvärf för evärdelig tid mot kontant lösen eller andra vilkor af mindre områden lämpliga odlingslägenheter från kronoöfverloppsmark inom Arvidsjaur's socken, eller ock att herr landshöfdingen, i egenskap af riksdagsman, måtte enskildt derom hos Riksdagen motionera.

Såsom motiv för denna framställan ville stämman i korthet anföra följande:

att inom kommunen finnes en allt för stor lös befolkning, och ett allt för stort antal arbetarefamiljer, som sakna egna hem, och hvilka, när deras

utkomst vid trävaruindustriens olika grenar under tryckta konjunkturer minskas eller upphör, äro till en börda för de bofaste eller den jordbrukande befolkningen;

att å kronoöfverlappsmark inom kommunen finnas otaligt många, både stora och små områden, särskildt mossar och myrar, som icke utan stora kostnader för staten kunna genom torrläggning och plantering göras skogbärande, men som tydligen äro af naturen afsedda endast för odling, och som således vore särdeles lämpliga för upplåtelse åt denna befolkning;

att frågan om sådana upplåtelser genom Kongl. Maj:ts nådiga skrifvelse till kongl. domänstyrelsen den 29 maj 1891 visserligen gått närmare sin lösning genom deri meddeladt tillstånd för upplåtande af så kallande skogstorp, men erfarenheten visar, att dervid förenade vilkor äro allt för hårda, för att kunna af befolkningen antagas och fylla dess behof af att varda bofast, bygga ett hem och på egen torfva vinna en säkrare och sundare utkomst;

att nu begärda upplåtelser för odling och bebyggande äro i första rummet nyttiga och behöfliga invid de större kommunikationslederna, företrädesvis i närheten af och invid de större vägar, hvilka under sista årtiondet blifvit brutna genom sockens milslånga ödemarker;

att förhållandena inom vår ort ändock förr eller senare komma att framkalla ett oafvisligt behof af att staten träder emellan och å kronans öfverlappsmarker upplåter lämpliga lägenheter till egna hem åt den med hvarje år allt talrikare blifvande lösa befolkningen, samt slutligen:

att en dylik reform otvifvelaktigt skulle blifva till stor nytta för vårt samhälle och verksamt bidra till dess utveckling i många afseenden.

Utdrag af detta protokoll, som genom ordförandens försorg till Konungens befallningshafvande insändes, skulle utgöra kommunens framställning i ärendet.

§ 10.

Dag som ofvan

E. F. Marklund,
kommunalstyrelsens ordförande.

Justeradt: *E. Östman, J. Sandström.*

Uppläst i kyrkan den 1 januari 1899 af

M. T. Berlin.

Rätt utdraget betygar:

E. F. Marklund.

Arvidsjaur den 21 december 1900.

Till häradshöfdingen H. Herr G. Kronlund, Haparanda.

I den omskrifna frågan får jag nu värdsamt lemna följande upplysningar.

Arvidsjaur's socken, som har en ytvidd af omkring 60 kvadratmil, hade vid 1899 års slut en befolkning af 2,665 män och 2,469 qvinnor = 5,134 personer, utbredda på nyssnämnda ytvidd. Af denna befolkning voro 2,288 personer under 18 år, nemligen 1,153 män och 1,135 qvinnor.

Inhysingar med eller utan familjer — d. v. s. ensamma arbetare eller familjefäder, som icke innehafva hemman, torp eller nybyggen — äro, enligt närlagda utdrag ur mantalslängden, 346 till antalet eller med familjemedlemmarne tillhopa 1,370 personer.

Antalet hemman och hemmansdelar inom församlingen är 560, hvartill efter afvittringen kommer 110 nyhemman eller nybyggen, af hvilka större delen ännu saknar odling och är obebyggd.

Vid afvittringen härstädes begingo dåvarande hemmansinnehafvare det stora misstaget, till skada för sig sjelfva och för socknen i sin helhet, att så mycket som möjligt nedsätta mantalsberäkningen på sina hemman, för att icke få, såsom de sade, för stor skatt. De förvexlade nemligen skattetalet på hemmanen med vanliga utskylder. En del gingo till och med så långt, att de uraktläto att uppvisa och låta gradera goda utängar, som från ålder tillhört deras hemman och som nu efter hållna laga skiften återgått till kronan. Följden af detta felsteg vid afvittringen blef naturligtvis den, att hemmanen åsattes lågt skattetal och i öfverensstämmelse dermed erhöilo små områden, så att en stor del hemman befinnes nu icke tåla vid klyfning och de, som äro något större, kunna knappast delas i mer än två eller tre delar. Öfver hufvud äro de flesta hemmanen redan nu så små, ehuru endast ett par tiotal år förflutit sedan afvittringen verkställdes, att deras innehafvare icke vidare kunna lemna jord åt sina efterkommande för egna hem, ifall de förra äro flera.

Såsom nämndes, utgjorde vid 1899 års slut antalet uppväxande ungdom, som ännu icke uppnått 18 år 2,288 personer. Dessa behöfva också egna hem och, enligt hvad ofvan är anfördt, kan endast en liten del af dem påräkna att af sina föräldrar erhålla jord att odla, bebygga och bo på. I samma mån som befolkningen tillväxer, hvilken

tillväxt kan i medeltal beräknas till något öfver 100 personer årligen. ökas också deras antal, som under nuvarande förhållanden sakna utsigter att erhålla jord för att bereda sig eget hem på egen torfva, ehuru större eller mindre jordområden af kronans marker äro belägna mellan de flesta byar. Dessa områden utgöra nu kronoparker, hvaraf den enskilde icke kan förvärfva någon del.

Visserligen är det nu medgifvet att efter vederbörande revirförvaltares utsyning och anvisning få öfvertaga så kallade kronatorp för dem som vilja och dertill blifva antagna, men vilkoren härför äro ju så hårda, att kronatorpsystemet, om än på sitt sätt välment, icke kan bereda den obesutna befolkningen något verkligt gagn.

Att något bör och måste göras för att bereda den obesutna befolkningen tillfälle att på så fördelaktiga vilkor som möjligt från kronans mark förvärfva och med eganderätt besitta jord, synes vara en fråga, som förr eller senare måste lösas och ju förr dess bättre, så framt icke en demoraliserad lös befolkning skall alstras med nöd och fattigdom till följeslagare. Om den mark, som haft namn af kronans öfverloppsmark, fortfarande upplätes till anläggning af nyhemman på hittills vanliga vilkor, så vore dermed redan mycket vunnet för frågans lösning och till den obesutna befolkningens fördel.

I anledning af hvad som i skrifvelsen vidare beröres, får jag nämna, att sockenbor, som uppehållit sig å andra orter för arbete, vanligen återkomma efter längre eller kortare tid till hemorten och stanna här, samt att de flesta lösa manspersoner och isynnerhet söner af jordbrukare nog önska att erhålla jord för egna hem, hvilket framgår bland annat deraf, att efter afvittringen hafva öfver 200 ansökningar gjorts för erhållande af nyhemman, men endast de ofvannämnda 110 beviljats till anläggning. Egendomligt nog hafva icke alla dessa utstakats på de ställen som begärts, utan på andra, till och med på för odling oduglig mark och äro därför af föga värde.

Tecknar med största högaktning

M. T. Berlin,

Kyrkoherde.

Arvidsjaur den 11 december 1900.

Herr häradshöfding G. Kronlund.

Härmed har jag äran erkänna ingången af eder skrifvelse af den 9 sistlidne november med begäran om upplysningar, huruvida å kronans

områden inom södra Arvidsjaurs revir finnes tillgång på mark, lämplig för odling och upplåtelse åt en jordbrukande befolkning.

Då bekant torde vara, att först nyligen genom ett kongl. bref af den 20 oktober 1899 har bestämts om dispositionen af kronoöfverloppsmarkerna inom Arvidsjaurs socken, så hafva inom detta revir inga uppmätningar och kartläggningar af dessa marker ännu kunnat ega rum af vederbörande skogstjenstemän, och hafva ej heller till härvarande jägmästarexpedition ännu några handlingar ankommit med detaljerade beskrifningar och arealuppgifter öfver de till kronoparker afsatta öfverloppsmarkerna. (Alla marker, som ej upplåtits åt enskilde, hafva förklarats för kronoparker.)

Alltså kan jag, tråkigt nog, ej angifva några bestämda arealuppgifter, hvad omfrågade marker beträffa, utan kan endast nämna, att slutsumman af de områden, som förklarats såsom kronoparker, uppgå till — enligt ofvannämnda kongl. bref:

inegor	3,014	qv. ref	31	qv. stänger
skogsmark	1,901,970	” ”	5	” ”
impediment	1,441,971	” ”	5	” ”
summa	3,346,955	qv. ref	41	qv. stänger.

Med bestämdhet kan dock sägas, att af dessa marker en ej obetydlig areal — isynnerhet genom torrläggande af myrmarker — kan göras lämplig för en högre kultur än endast skogsbruk.

Med utmärkt högaktning

Gustaf Halldin,

t. f. jägmästare i södra Arvidsjaurs revir.

Till riksdagsmannen G. Kronlund.

Enligt vid kommunalstämman den 22 sistlidne september erhållet uppdrag får undertecknad härmed på detta sätt uttrycka Norsjö kommuns lifliga intresse för framgången af det förslag, som i eder skrifvelse blifvit framställt. Inom Norsjö kommun finnes *kronoparker till ett antal af 40, och på flera af dessa finnas myrmarker, som skulle kunna upplåtas till enskilde, utan att sådan upplåtelse skulle medföra något intrång på den egentliga skogbärande marken.* Delvis har ock Kongl. Maj:t och kronan påbörjat utdikningar, hvilka bekostats af statsmedel, men torde afsigten med dessa vara att för en mer aflägsen framtid å dessa myrar erhålla skogväxt. Men som *det finnes godt om mindre bemedlade familjer, som skulle med tacksamhet bosätta sig och genom odlingar och arbete bereda sig*

och efterkommande egna hem, så skulle det för både befolkningens och statens bästa vara större vinst att på de torrlagda myrarna bereda odlingslägenheter, än att vänta på någon skogsafkastning å desamma, helst som denna, i händelse dikena icke för framtiden blifva underhållna, torde komma att blifva af mindre lönande beskaffenhet.

Naturligt är att för hvarje sådan af staten upplåten lägenhet behöfde tillfogas lämplig byggnadstomt å fast mark, skog till byggnader äfvensom någon rätt till bete för kreatur. Men hvad det sista beträffar, så är redan nu vanligt att betesrätten å kronoparkerna utarrenderas, äfvensom att vindfällen och löfskog säljas för användning till vedbrand. Komme härtill att staten bidroge med ett visst understöd till byggandet, antingen beräknadt i upplåtet virke eller ännu bättre om virket lemnades fritt och en byggnadshjelp, t. ex. 500 kronor, lemnades åt hvarje lägenhetsinnehafvare. Säkerligen vore det ock mera sporrande till företagsamhet, om innehafvaren, sedan denne under vissa år utfört föreskrifna byggnader och odlingar, finge lagbefästad eganderätt till egendomen. Och torde, med hänsyn till de höga inkomster staten har af de stora skogarne i öfre Norrland, det icke vara för mycket begärtdt, om uppoffringar från statens sida göras för att åt denna landsdels befolkning bereda tillfälle till utkomst och vinnande af egna hem.

Norsjö den 1 oktober 1900.

J. A. Lundström.

Utdrag af protokollet, hållet vid kommunalstämma i Norsjö den
22 september 1900.

§ 3.

S. D. Föredrogs en af riksdagsmannen G. Kronlund öfversänd skrifvelse och beslutade kommunalstämman att uttala de lifigaste sympatier för de i densamma berörda förslagen angående beredande af möjlighet för mindre bemedlade att, genom statens tillmötesgående och understöd, erhålla odlingsbar mark på de inom kommunen befintliga vidsträckta kronoparkerna och uppdrog stämman till undertecknad,

stämmans ordförande, att uti särskild skrifvelse till förslagsställaren utveckla skälen för kommunalstämmans stora intresse uti denna fråga.

År och dag som ofvan.

J. A. Lundström.

Justeradt:

Elis Westerlund. G. Edenström.

Uppläst i Norsjö kyrka söndagen den 23 september, betygar:

J. W. Söderström,
p. l.

Rätt utdraget betygar:

J. A. Lundström,
kommunalstämmans ordförande.

Till herr häradshöfdingen och riksdagsmannen G. Kronlund.
Haparanda.

Undertecknade, som jemlikt bilagde protokollsutdrag blifvit af Jörns kommunalstämma utsedde att, med anledning af eder derom gjorda anhållan, afgifva yttrande, huruvida stämman ansåge lämpligt och möjligt, att staten vidtoge utdikningar å kronan tillhöriga odlingsbara myrmarker inom socken och derefter anstalter att upplåta under enskildt hemmansbruk staten tillhörig odlingsbar jord m. m., få härmed äran anföra följande:

Jörns socken omfattar en areal af 1785,84 kvadratkilometer, hvaraf cirka en tredjedel är kronans mark, hvarpå stora för odling lämpliga och delvis goda lägenheter finnas i form af myrar och sumpiga trakter, som i sitt nuvarande värdelösa tillstånd inverka skadligt på såväl omkringliggande skogsmarker som på jordbruket. En förteckning på kronoparker och kronoöfverloppsmarker som vi anse synnerligen lämpliga för odling, jemte uppgift på deras afstånd från jernvägen m. m. närslutes. Dessa lägenheter äro dock icke att anse för de enda odlingsbara trakterna å kronans mark inom socknen utan finnas dessutom myrmarker, af hvilka flera innehålla öfver 5,000 har.

Det vore därför högst önskvärdt, att staten fortast möjligt vidtoge kraftiga åtgärder för torrläggning af dessa lägenheter samt sedan

uppläte dem till odling och bebyggande, hvarvid önskligt vore att om ej något odlingsbidrag, så åtminstone erforderligt byggnadsvirke beviljades den enskilde. Uppkommande kostnader skulle med tiden, från-seedt de stora fördelar som beredes landets befolkning, i form af skatter rikligen återgäldas.

Vi vilja äfven påpeka, att genom odlingslägenhetens upplåtande å kronans marker någon väsentlig inskränkning i skogsvärdet ej kan förekomma, enär de till odling mest lämpliga trakterna äro alldeles skoglösa eller beväxta med värdelös skog.

Inom socknen finnes ett rätt stort antal lös befolkning, som vore villig att bosätta sig och odla på statens mark, om den dertill upplättes, hvilket i alla hänseenden vore till stor nytta.

Vidare skulle enligt vårt förmenande ett stort intresse främjas, om staten mer än hittills lemnade anslag till utdikning af enskildes myrmarker, af hvilka många innehålla tusentals har och genom hvilkas torrläggning frostländigheten skulle minskas och en mängd odlingsbar mark beredas, något som annars för den enskilde jordegaren, hvars tillgångar oftast äro mycket inskränkta, är och förblir en omöjlighet.

Till sist få vi framföra kommunalstämmans lifliga anslutning till de af eder framställda förslagen, hvilkas förverkligande måste vara ett stort önskemål både ur ekonomisk och social synpunkt; ty derigenom skulle landets välstånd i högsta måtto främjas och en vid hem och fosterland fästad befolkning vinnas, fördelar som ej nog kunna uppskattas.

Jörn den 17 november 1900.

Alfred Nordell.

Johan Stenberg.

Olof Björklund.

Jörn den 5 december 1900.

Häradshöfdingen H. herr G. Kronlund, Haparanda.

Efter att i det ämne, som beröres i herr häradshöfdingens ärade skrifvelse af den 9 sistlidne november, hafva samtalat med en del sakkunniga personer får jag meddela följande:

Här finnas bortåt 200 dels gifta dels ogifta män, som äro skrifna såsom arbetare eller inhysingar. Bland dessa såväl som bland en del arrendatorer å mindre bolagshemman finnas utan tvifvel icke få, som skulle vara villiga att på lämpliga vilkor mottaga kronojord till uppodling. Det sätt,

hvarpå i senare tid lägenheter å kronojord i Norrbotten börjat upplåtas, tyckes emellertid icke tilltala befolkningen i våra trakter, utan skulle hellre önskas för sådan upplåtelse ett sätt mera likt den gamla nybyggesinrättningen med utsigt till framtida full eganderätt för den, som upptager lägenheten, eller för hans arfvingar. En lösning i dylik riktning af den viktiga egnahemsfrågan skulle, tänker jag, till ekonomiskt och moraliskt gagn förmå åtskilliga yngre att fästa sig vid en jordtorfva i stället för att egna sig åt det kringfläckande och för icke få i sedligt afseende alldeles ruinerande arbetarelifvet vid gruffälten och jernvägsbyggnader. Bland dem, som nu till sistnämnda arbetsfält härifrån lockas af de stora arbetslönerna, är det ganska många, hvilka synas vilja fortfarande hafva förbindelse med hemorten, dit de gång efter annan återkomma och hvarest somliga gifta bland dem ännu hafva sina familjer.

Storleken af den lösa befolkningens familjer har jag tyvärr icke nu tid att räkna ut, emedan så många andra göromål taga mig i anspråk.

Med största högaktning

Ludv. Walter.

Utdrag af protokoll, hållet vid kommunalstämman i Korpilombolo den 14 oktober 1900.

S. D. Medelst utfärdad och i församlingens kyrka behörigen uppläst kungörelse hade Korpilombolo kommuns invånare blifvit kallade till kommunalstämma å vanligt ställe i Korpilombolo kyrkoby denna dag genast efter gudstjenstens slut för att besvara de af riksdagsmannen i Riksdagens Andra Kammare, herr häradshöfdingen G. Kronlund i skrifvelse till undertecknad kommunalstämmans ordförande den 15 förlidne juli framställda följande frågor:

1:o) Finnas inom socknen personer, som skulle vara villiga att till uppodlande emottaga jord, som kronan vore villig åt dem upplåta.

2:o) Finnas å kronoparkerna inom socknen jord, som är användbar att upplåtas till lägenheter och hemmansbruk.

3:o) Är byggnads- och odlingshjelp från statens sida behöfligt.

4:o) Finnas inom socken stora arealer af myrar, hvilkas utdikning på statens bekostnad skulle vara till gagn för socknen.

Efter att kommunalstämman förklarats öppnad och herr häradshöfdingen Kronlunds ofvanberörda skrifvelse blifvit uppläst, diskuterades

särskildt uti hvarje fråga, hvarefter kommunalstämman enhälligt beslöt att besvara frågorna sålunda.

1:o) Kommunalstämmans fullkomliga öfvertygelse är, att inom socknen finnas en stor del personer bland den talrika arbets- och inhysesklassen, som vore hugade att till uppodling och bebyggande mottaga odlingsbar jord å kronans mark.

2:o) Å kronoparkerna inom socknen finnas högst betydliga vidder odlingsbar, till lägenheter och hemmansbruk lämplig jord. Dessa vidder skulle dessutom mångfördubblas om staten genom grunddikningar torrlade och till odling beredde de ofantliga vidder, till gräsväxt odlingsbara myrar och sankmarker.

3:o) För att få den fastboende och hemegande befolkningen ökad inom socknen böra odlingslägenheter lemnas till personer bland arbets- och inhysesklassen, men som sådana personer i allmänhet sakna tillgångar att med egna medel uppodla och bebygga lägenheten så att det åsyftade ändamålet vinnes och lägenhetsemottagaren derå blir besuten, är nödvändigt att på samma gång som lägenheten upplåtes, byggnads- och odlingshjälp af minst 600 å 700 kronor, förutom stubböres friskog till erforderliga byggnader å lägenheten beviljas.

4:o) Enligt ekonomiska kartverkets beskrifning till kartan öfver Korpilombolo socken utgör arealen

å byars och hemmans

områden	743,617	qv. ref,	deraf myrar	295,147	qv. ref
å lägenheter	2,995	” ”	” ”	657	” ”
å kronoparker	969,854	” ”	” ”	293,231	” ”
Summa	1,716,466	qv. ref,	deraf myrar	589,035	qv. ref.

Sålunda upptaga myrarna af sockens hela areal något öfver en tredjedel och med säkerhet torde få antagas att af dessa myrar minst en tredjedel eller 196,345 kvadratref efter en fullständig utdikning och torrläggning blefve till odling tjenliga. Men icke nog med att genom samtliga myrars torrläggning en stor jordvidd vinnes för odling, utan hvad mera är, skulle otvifvelaktigt torrlägningsarbetet komma i klimatiskt hänseende att verka så, att byars och hemmans åkerfält blefve så godt som frostfria och de snart sagt årligen återkommande missvexter derigenom försvinna. Härför vore ock mer än önskligt, att dessa torrlägningsarbeten företoges och bringades till slut, ju förr dess bättre. Men som den, mest till följd af felslagna skördar ekonomiskt betryckta jordegaren är urständsat att med egna tillgångar inom sitt område utföra dessa arbeten, är ett önskemål, att staten icke

allenast vidtoge åtgärder för snarast möjliga torrläggning af de inom kronoparkerna förekommande myrar, utan äfven med större bidrag än hvad hittills varit fallet understödde eller till allra största delen deltog uti kostnaden för myrars torrläggning å enskildas områden. I annat fall kommer med all säkerhet ett för orten stort och välsignelsebringande företag att allt framgent stanna inom önskningarnes område.

Protokollet upplästes och justerades genast. År och dag som ofvan.

Å kommunalstämmans vägnar:

V. A. Bergström.

Ordförande.

C. J. Bergström. Henrik Wanhatalo. Johan Wanhatalo.

Rätt utdraget, betygar

V. A. Bergström.

kommunalstämmans ordförande.

Till häradshöfdingen och ledamoten af Riksdagens Andra Kam-
mare herr G. Kronlund.

På grund af hosgående utdrag ur protokoll, fördt vid ordinarie kommunalstämma med Malå socknemän den 27 oktober och 3 november 1900, få undertecknade härmed afgifva utlåtande öfver hosgående från eder till kommunalstämmans ordförande anlända skrivelser af den 15 juli och 31 augusti detta år.

Se vi då på förhållandena inom Malå kommun, så omfattar den-
samma en areal af 17,392 qvadratmeter och häraf utgöra kronoparkerna
61,194: 9 har, hvaraf dock 25,455: 9 har är impediment. Huru stor del
af den som duglig mark upptagna kan vara lämplig för odling samt
storleken af befintliga myrar, det kunna vi ej i fixa siffror uppgifva.
*Att utdikningen af befintliga myrmarker blefve till gagn både för staten
och allmänheten och enskilda är tydligt, ty derigenom förbättrades skogens
växtlighet och beskaffenhet å kringliggande vattensjuka marker, den allmänna
frostländigheten minskades och sedermera kunde, för så vidt skogslapparne
ej deraf lede intrång, odlingsbara myrar upplätas åt enskilda till odling och
bebyggande. Möjlighet för enskilda att erhålla sådana lägenheter på billiga
vilkor är ett trängande behof, ty af kommunens folkmängd, som utgör cirka*

2,400 personer, är minst ett 50-tal inhysingar och baksittare med hustru och barn utgörande omkring 300 personer. Af dessa är det knappast någon, som utan kraftig hjälp kan skaffa sig ett eget hem. Men kunde byggnads- och odlingshjälp af staten erhållas torde nog många både kunna och vilja deraf begagna sig.

Någon jernväg torde knappast inom beräknelig tid beröra denna kommun. Om dessutom sådan ändring i lagstiftningen kunde åvägbringas, att enskilde jordegare erhöle ett ännu större statsbidrag än det som nu tilldelas för utdikning af vattensjuka, frostförande marker, vare sig det vore myrmarker eller annat s. k. morland, så skulle detta blifva en kraftig häfstång för landets kultivering. Till sådan utdikning borde statsbidrag utgå med $\frac{2}{3}$ af kostnaden.

Malå i Vesterbottens län den 13 december 1900.

A. Björzén,
kyrkoherde.

C. Gust. Sparrman,
kronolänsman.

S. Bergström.

Ordf. i Kommunalnämnden.

Jokkmokk den 8 januari 1900.

Herr häradshöfding G. Kronlund, Haparanda.

Med anledning af eder skrifvelse den 15 juli s. å. med anhållan om kommunalstämmans yttrande rörande lämpligheten af upplåtelse af jord å kronomark till enskilda för odling och bebyggande m. m. får jag meddela, att jag för ändamålet utlyst stämma och att stämman, som uttalade sina stora sympatier för eder afsigt att göra frågan till föremål för förnyad motion vid årets Riksdag, lemnade mig i uppdrag att besvara de i skrifvelsen framställda frågorna.

Uppdraget är i sanning ej lätt att fullgöra, och jag får såväl först som sist bekänna, att mitt bidrag till frågans lösning blir ytterst ringa, enär jag ej varit i stånd att kunna förskaffa mig några exakta uppgifter, som kunna tjena till underlag för en riksdagsmotion.

Att på kronomarkerna inom Jokkmokks socken finnas ofantligt stora arealer af odlingsbar jord är visst liksom det också ofvan odlingsgränsen finnes betydliga områden, som efter odling skulle lämpa sig för bedrivande af boskapsskötsel, men att bestämma utsträckningen och storleken af

dessa områden är för mig lika svårt som att lemna uppgift på arealen af de vidsträckta myrar, som ligga på kronans mark.

Hvad odlingsmöjligheten af dessa senare vidkommer, har jag af personer, som äro bättre kvalificerade än jag att yttra sig i saken, erfärit, att om man säger, att 50 procent af myrarna efter skedd utdikning äro odlingsbara, denna siffra är ej för stor.

Huru boskapsskötsel och mejerihandtering, som för närvarande i dessa bygder ligga nere dels genom brist på foder och dels genom saknad af arbetskrafter att kunna tillgodogöra sig det ringa foder, som orten nu producerar, skulle främjas genom att tillstånd lemnades personer att med lämpliga anslag af statsmedel slå sig ned att odla och bygga på kronans mark, derpå behöfver ej spillas många ord.

Derigenom skulle också, som ni säger, orten så småningon erhålla en bofast befolkning, som, låt vara efter flera års mödor och ansträngningar, skulle kunna ådagalägga, att det är möjligt att i denna karga trakt af riket slå sig ut utan att sätta all sin lit och allt sitt hopp till den afkastning, som skogen lemna.

Att folk finnes, som äro hugade att på detta sätt skaffa sig en egen torfva, derom är jag förvissad, och jag har blifvit styrkt i min uppfattning af det förhållandet, att sedan delegarne i socknens allmänning beslutat att på vissa vilkor lemna tillstånd för personer att på allmänningen odla och bebygga till dem upplåtna områden, förfrågningar om vilkoren ingått icke allenast från sockenbor utan jemväl från folk, som från andra orter kommit hit upp för att söka sin utkomst.

Att antalet af dem, som skulle söka få åt sig jord upplåten under förutsättning af odlings- och byggnadsanslag eller — lån från staten, blott från denna trakt ej skulle blifva ringa, torde kunna antagas, då man ser här och hvar i socknen folk slå sig ned på exempelvis bolagsmark och af bolaget få så stor jordlapp, som behöfves för uppförande af en stuga och slå sig ut helt och hållet hänvisade till det arbete, som bolaget eller annan arbetsgifvare kan lemna dem. Men att uppgifva en viss siffra på antalet af sådana personer inom socknen är mig ej möjligt och torde ej heller vara af någon synnerlig betydelse, då jag tänker mig, att upplåtelse af kronomark inom exempelvis Jokkmokks socken skall lemnas åt hvem som helst, som det önskar och är dertill kvalificerad, oafsedt om han tillhör denna socken eller är från annan del af landet.

Med utmärkt högaktning

Th. Wolf,

kommunalstämman ordförande.

Till herr riksdagsmannen häradshöfdingen G. Kronlund. Stockholm.

Uti tvenne skrivelser den 15 juli och 31 augusti sistlidet år, ställda till ordföranden i Öfver-Torneå sockens kommunalstämma, hade ni, herr häradshöfding, anhållit om kommunalstämmans yttrande, huruvida inom socknen å kronoparkerna funnes odlingsbara myrmarker och andra till odling tjenliga lägenheter, samt om någon lös befolkning funnes, som kunde vara villig att af staten mottaga jord till odling och hemmansbruk. Som kommunalstämman icke ansåg sig kunna på rak arm afgifva svar på dessa viktiga frågor, beslöt kommunalstämman den 29 december 1900 utse en komité af fem personer, hvilka skulle besvara dessa frågor. Och blefvo vid samma kommunalstämma till komiterade utsedda: häradsdomaren J. Heikkilä, nämndemannen Isak Ylinenpää, hemmansegaren Isak Ylivainio, handlanden J. P. Hictala samt kyrkoherden J. P. Wallin. Sedan komiterade på kallelse sammanträdt i prestgården den 10 innevarande januari, utsågs till ordförande undertecknad kyrkoherde.

Komitén har sig bekant, att *i kronoparkerna inom Öfver-Torneå kommun finnes ganska vidsträckta områden såväl odlingsbara myrmarker som skogsbäckar, hvilka genom rödjning och bevattning kunde göras rikligen gräsbärande, äfvensom andra till odling tjenliga lägenheter, synnerligast till odling af foderväxter och äfven af säd och rotfrukter.*

På frågan, huruvida någon lös befolkning funnes, som kunde vara villig att af staten mottaga jord till odling och hemmansbruk, ville komitén svara, att *inom kommunen finnes ganska talrik lös befolkning och arbetareklass, hvilken under nuvarande förhållanden dels emigrerar till Amerika, dels söker sin bergning vid jernvägsbyggnader, lastageplatser samt vid Gellivare och Luossavare grufvor.* Derest lagstiftningen kunde ändras derhän, att dertill hugade finge välja sig lämpliga platser i kronoparkerna, slå sig ner der och bilda egna hem, äro komiterade förvissade derom, att *mången skulle finnas villig att emottaga kronojord till odling och hemmansbruk.* De skulle derigenom bindas vid egen torfva och bevaras för familjen och fosterlandet. Staten borde ock på något vis understödja dem, som vore villige att slå sig ned i kronoskog, lemna dem i början på billiga vilkor bygnads- och odlingshjälp, så att de kunde komma öfver de värsta svårigheterna.

Komitén anser sig dock icke kunna inlåta sig på att närmare redogöra för sättet huru, på hvad sätt och till hvilken utsträckning staten borde befrämja kolonisationen och uppodlingen af de upplåtna

lägenheterna, utan hoppas komitén att Riksdagen, som möjligen kommer att besluta i denna stora och för våra nordliga trakter så viktiga fråga, kan uttänka det bästa och lämpligaste sättet därför.

Till sist få komiterade uttrycka sin synnerliga belåtenhet och hjertliga tacksamhet för riksdagsmannen, häradshöfdingen G. Kronlund, för de vältänkta motioner, som redan äro väckta vid sistlidet års Riksdag i syfte att möjliggöra för den lösa befolkningen, som saknar jord, att bilda egna hem och blifva bofasta jordbrukare på de vidsträckta kronomarkerna i rikets nordliga trakter, och få komiterade önska, att Gud måtte gifva Eder helse och krafter samt lycka och framgång i fortsatt arbete för valkretsens, länets och fäderneslandets väl!

Öfver-Torneå den 16 januari 1901.

J. P. Wallin.

J. P. Hietala.

Isak Ylävainio.

J. Heikkilä.

Isak Ylinenpää.

Utdrag af protokoll, hållet i kommunalstämma med Arjepluogs socknemän och Arjepluogs sockens vägbyggnadsskyldige uti lappfolkskolelokalen den 2 september 1900.

§ 1.

S. D. Föredrogs skrifvelse från riksdagsmannen G. Kronlund i Haparanda angående nödvändigheten af att söka ändring uti nuvarande lagstadganden beträffande upplåtandet af kronomarker särskildt ofvanför den s. k. kulturgränsen med flera i sammanhang härmed stående frågor såsom torrläggning af frostförande marker, uppgifter om arealer å dylika etc. etc., i anledning hvaraf stämman beslöt att uttala såsom sin åsigt, att af riksdagsman Kronlund åsyftade ändring uti omskrifna lagstadganden vore för denna vidsträckta och glest befolkade socken högst nödvändig, dels i och för kommunikationers framdragande genom ännu snart sagdt öde bygder, dels för erhållande af egna hem för ett stort antal af lappbefolkningen, som i följd af renhjordarnes snara minskning nödgats slå sig ned såsom nybyggare, och hvilkas bostäder till största delen befinna sig ofvanför s. k. kulturgränsen.

Att närmare och i detalj redogöra för af riksdagsman G. Kronlund

framställda frågor samt lemna de uppgifter denne önskat uppdrogs till kyrkoherden G. Calleberg, kronolänsman K. E. W. v. Walter och inspektor Hugo Edholm.

§ 5.

Att justera protokollet valdes herrar Erik Westermark och Hugo Edholm.

Ut supra

In fidem:

Frans Fjellström.

Justeradt:

Hugo Edholm. Erik Westermark.

Uppläst i Arjeplogs kyrka söndagen den 9 september 1900 betygar

G. Calleberg,
kyrkoherde.

Rätt utdraget betygar

Frans Fjellström,
kommunalst.-ordförande.

Utdrag af protokoll, hållet vid lagligen utlyst 2:dra ordinarie kommunalstämma med Öfverkalix socken den 29 oktober 1900.

S. D. — — — — —

§ 4.

I skrifvelse till ordföranden i Öfverkalix sockens kommunalstämma hade häradshöfdingen i Torneå domsaga, ledamoten af Riksdagens Andra Kammare G. Kronlund anhållit, att socknens kommunalstämma skulle yttra sig om huruvida den ansåge lämpligt och möjligt, att staten vidtog utdikningar å kronan tillhöriga odlingsbara myrmarker inom Öfverkalix socken och derefter vidtoge anstalter att uplåta under enskildt hemmansbruk staten tillhörig odlingsbar jord.

Sedan skrifvelsen i sin helhet blifvit uppläst, förklarade sig de talrikt närvarande socknemännen hysa den öfvertygelsen, att sådana utdikningar vore både lämpliga och möjliga; och hvad särskildt Öfverkalix socken beträffade, så funnes här ansenliga kronan tillhöriga odlingsbara myrmarker liksom ock en lös befolkning, hvilken helt visst vore villig att af staten mottaga jord till odling och hemmansbruk, hvarför i detta afseende ingenting kunde vara mera önskvärdt än att, på sätt skrifvelsen gäfvade vid handen, staten måtte antingen afsätta en viss summa en gång för alla eller ock en viss andel af statens inkomst från norrländska kronoskogar för att främja sådana utdikningar och i öfrigt erbjuda behöflig odlings- och byggnadshjelp åt enskilde, som kunde få sig upplåten jord af staten. I allo behjertande denna viktiga kolonisationsfråga uttalade socknemännen med tacksamhet sina lifligaste sympatier för densammas lyckliga lösning, och skulle utdrag af protokollet tillställas härads-höfding Kronlund.

År och dag som ofvan

Anton Nordmark,
ordförande.

Justeradt af dertill utvalde:

A. Hedlund. J. F. Bergdahl.

Att förestående protokoll blifvit uppläst i Öfverkalix kyrka den 4 november 1900, betygar

O. A. Ahlén,
komminister.

Rätt utdraget, betygar

Anton Nordmark.

Transsumt af protokoll, hållet å kommunalstämma med Pajala socken i kommunalhuset i Pajala kyrkoby söndagen den 26 augusti 1900.

Genom vederbörligen publicerad kungörelse hade kommunalstämma blifvit utlyst att hållas denna dag; och företogos nu, sedan stämman blifvit öppnad, följande frågor till behandling:

§ 1.

Sedan domsagens representant i Riksdagens Andra Kammare, häradshöfdingen G. Kronlund i skrifvelse till stämmans ordförande tillkännagifvit sig ämna vid nästkommande års riksdag väcka motion derom, att från statens sida åtgärder borde vidtagas för att möjliggöra uppodling och bebyggande af de stora vidder i Norrbottens län, hvilka tillhöra staten, och för sådant ändamål anhållit, att ordföranden måtte å kommunalstämma af socknemännen inhemta upplysning, *dels* huruvida bland befolkningen finnes någon önskan att jord å kronomarkerna måtte upplåtas åt enskild, *dels ock* i åtskilliga andra, frågan rörande och i skrifvelsen närmare angifna afseenden, hvilken skrifvelse blifvit å nästföregående kommunalstämma den 22 sistlidne juli för socknemännen föredragen, afgaf stämman nu, sedan de i nämnda skrifvelse till besvarande framställda frågor ånyo blifvit af ordföranden upplästa, följande utlåtande:

att stämman ansåge, det antagligen ett flertal personer skulle på billiga vilkor vilja till uppodlande och bebyggande mottaga jord, som kronan åt dem afstode, men att stämman nu icke kunde med visshet yttra sig derom, innan nämnda vilkor vore bekanta;

att å kronoparkerna inom socknen finnes stora vidder jord, som vore användbar för upplåtande af lägenheter och hemmansbruk; samt att inom socknen finnes stora arealer af myrar, hvilkas utdikning på statens bekostnad skulle vara till gagn för orten.

Beträffande frågorna om antalet af den lösa befolkningen inom socknen, storleken af den till odling lämpliga jorden inom kronoparkerna och ofvanför odlingsgränsen och hvilken jord, som vore särskildt användbar till odling med hänsyn till dess belägenhet i närheten af blifvande jernvägar samt om arealen af de större myrarna inom socknen, uppdrog stämman åt ordföranden att söka i nämnda afseender inhemta upplysningar hos vederbörande pastorsembeten och revirförvaltaren och att desamma till häradshöfdingen G. Kronlund insända.

§ 2.

§ 3.

Att jemte ordföranden justera och underskrifva dagens protokoll valdes handlanden J. F. Edlund och hemmansegaren Isak Isaksson Mikko i Pajala.

Protokollet justeradt och godkändt betyga:

Å kommunalstämmans vägnar:

Ernst Orstadius,
ordförande.

J. F. Edlund. *Isak Isaksson* Mikko (bom.)

Publicerad i Pajala kyrka söndagen den 2 september 1900, intygar

Otto W. Zeidlitz,
p. l.

Rätt transsummeradt, betygar

Ex officio

Ernst Orstadius,
kommunalstämmans ordförande

Utdrag af protokoll, hållet å allmän kommunalstämma med Elfsby socknemän den 7 oktober 1900.

§ 1.

På förfrågan af häradshöfdingen och riksdagsmannen G. Kronlund i Haparanda, huruvida kommunalstämman ansåge lämpligt och möjligt att staten vidtoge utdikningar å kronan tillhöriga odlingsbara myrmarker inom Elfsby socken och derefter vidtoge anstalter att upplåta under enskildt hemmansbruk staten tillhörig odlingsbar jord, beslöt kommunalstämman, talrikt besökt, afgifva det yttrande, att dessa frågors förverkligande vore högst lämpligt, nyttigt och nödvändigt, dels med hänsyn till markens uppodlande, skogsväxtens befrämjande och klimatets förbättrande, och dels med hänsyn dertill, att en stor del af socknens lösa befolkning, som dels af fattigdom och dels af andra omständig-

heter saknar förmåga att på annat sätt förskaffa sig egna hem, finge sådana åt sig upplättna på billiga villkor och derigenom möjligen kunde undvika att komma stat och kommun till last.

In fidem
Efr. Lind.

Justerat:

G. A. Lundström. J. P. Jonsson.

Uppläst i Elfsby kyrka den 14 oktober 1900, betygar.

Joh. Nygren,
p. l.

Rätt utdraget betygar.

Efr. Lind,
kommunalstämmans ordförande.

Elfsbyn den 31 oktober 1900.

Häradshöfdingen och riksdagsmannen h. herr G. Kronlund.

Haparanda.

Med anledning af eder behjertansvärda skrifvelse den 31 sistlidne augusti får jag härjemte öfverlemna utdrag af protokoll rörande Elfsby kommunalstämmas yttrande angående egnahemsfrågan;

Å de vidsträckta kronoparker inom Elfsby socken finnas nog både stora och små kronan tillhöriga odlingsbara myrmarker, och all-denstund s. k. kronotorp, hvarå eganderätt icke erhålles, äro så mycket eftersökta inom socknen, torde nog ej sådan lös befolkning, som är villig att förvärfva sig egna hem, saknas.

Med största högaktning.

Efr. Lind.

Till riksdagsmannen och häradshöfdingen m. m. herr G. Kronlund, Haparanda.

Mycket tacksamma för herr riksdagsmannens åtgöranden för Norrbottens bästa få vi vördsamt med anledning af herr riksdagsmannens skrifvelse af den 15 juli d. å. anföra följande:

Bih. till Riksd. Prot. 1901. 1 Saml. 2 Afd. 2 Band 32 Häft.

Som vi bo ofvanom kulturgränsen och egna oss åt boskapsskötsel, så kunna vi yttra oss af egen erfarenhet, hvilken icke torde förringas deraf att vi äfven ega full kännedom om jordbruket i sydligare delar af vårt land. Vår fasta öfvertygelse är, att ett för boskapsskötsel afsedt jordbruk kan lika förmånligt drifvas ofvanom kulturgränsen, som nedom densamma, hvadan i detta hänseende gränsen saknar all betydelse. I regel ligga de få byarne ofvan kulturgränsen mycket glest med stora ödemarker emellan. Men detta betyder icke, att dessa ödemarker äro oanvändbara för odling, icke ens, att de bebodda ställena äro de bördigaste och för odling mest lämpliga, ty byarnes förste anläggare ha nog mera fäst afseende vid jagt och fiske än vid jordbruk, då de valt sin boningsort.

På grund af de stora arbetena med jernvägsanläggningar och grufvbrytning samlas mycket folk till orten och den materiella utvecklingen går snabbt framåt, hvarför det icke dröjer alls länge förr än de afsatta byområdena äro för små för befolkningens behof, så att på grund af bristande utrymme utvecklingen kommer att hämmas i dessa orter, der ödemarken väl icke har något för kronan att betyda. Enligt nu gällande barbariska lag kan ingen nu erhålla nybygge ofvan kulturgränsen, oaktadt emellan *alla byarne*, på kronoparkerna finnas mer eller mindre utmärkta ställen, der större eller mindre byar kunde med fördel anläggas. Detta gäller så väl den breda landtungan mellan Lainio och Torneå elf som mellan Torneå och Kalix elfvar.

De sedan gammalt bebodda lägenheterna Kattounoma vid Torneå träsk samt den nära derintill belägna byn Salmis med betydliga färdigodlade lägenheter och ännu mer utmärkta odlingsmarker ha icke trots alla försök kunnat erhålla eganderätt till sina lägenheter. Antagligen tänka höga vederbörande, att lapparna skulle lida något men af att dessa finge sig nybyggen tilldelade, men så är alldeles icke förhållandet, utan råder det allra bästa förhållande mellan de öfversta nybyggarna och lapparne i vår ort, då de ständigt behöfva hvarandras hjälp. Lapparne inackordera sina kor och getter hos nybyggarna öfver vintern. Nybyggarna behöfva deremot anlita lapparnes dragare, renarne.

Ifrån alla byar inom Jukkasjärvi socken hade nybyggesansökningar till ett antal af flera tiotal inlemnats före afvittringens afslutning, hvilka på grund af den ödesdigra kulturgränsen afslogos och äro dessa ansökningars inlemnare numera backstugusittare för det mesta och kunna väl näppeligen bli annat, om icke kronan bereder dem tillfälle att få jord.

Om kronomarken skulle upplåtas till nybyggen, så att byarnes antal här uppe skulle mångdubblas, så behöfver dock ingen befara, att detta skulle i någon mån skada lapparnes existens, ty derigenom behöfva icke lapparne ens i ringaste mån beröfvas det fullt effektiva skydd, som nuvarande lapplag lemna dem.

Ofvan anförda förhållande att vid afvittringens afslutande inom Jukkasjärvi socken flera tiotal ansökningar om nybyggen afslogos är ett tillräckligt vittnesbörd om, att här finnas många personer, som högeligen önska att få en egen torfva att arbeta på till sin framtida bergning.

Öfverflöd ha vi både på byaområdena och på mellan byarne belägna kronoparker af för odling lämpliga kärr och torfmossar. Klart är att den ofta kostsamma torrläggningen och uppodlingen af dessa icke kan få någon större fart utan energiskt ingripande från statens sida, hvarför det är af allra största betydelse för länets utveckling, att så frikostiga bidrag som möjligt måtte lemnas af staten till så väl torrläggning som odling och nybyggens anläggande.

Lannavaara den 17 oktober 1900.

Aug. Lundberg,
skolföreståndare.

J. W. Læstadius,
häradshövding.

Medlemmar i direktionen för torrläggande af
frostförande marker vid Lannavaara.

Protokoll, fördt vid allmän stämma med Muonionalusta församlingsbor den 26 september 1897.

Med anledning af vår riksdagsman herr Georg Kronlunds i Haparanda uppmaning i Haparandabladet hade hemmansegaren Adam Olsson i Kitkiöjärvi låtit den 12 och 19 september pålysa stämma att hållas denna dag för att utröna hvilka önskningskapellborna skulle vilja göra kunniga.

§ 1.

Valdes kapellpredikanten A. N. Juliebo till stämmans ordförande.

§ 2.

Uttryckte de församlade som sin enhälliga önskan att herr Kronlund i Riksdagen måtte verka derhän

1) att det måtte blifva lättare än nu är fallet af kronan erhålla odlingsbar jord, hvarest befolkningens tillväxt skulle göra sådant önskligt och i synnerhet hvarest någon mindre hemmansdel lätteligen kunde ökas med ett närliggande stycke af befintlig kronojord.

2) att omkostnaderna för innehafvare af jord här uppe vid skiftesförrättningar blefve mindre, ty som nu är gå ofta utgifterna vid sådana förrättningar till mera än en mindre hemmansdel i dessa ännu okultiverade bygder på lång tid kan afkasta;

3) att tullen på något sätt måtte hindras från att i så hög grad fördyra brödet för oss, som bo fjerran från billiga samfärdsmedel.

§ 3.

Valdes hemmansegaren Adam Olsson i Kitkiöjärvi att tillskrifva ofvannämnde riksdagsman härom och för honom vidare klargöra härvarande förhållanden rörande ofvanberörda punkter; och skulle utdrag ur detta protokoll gälla för Adam Olsson som fullmagt härutinnan.

§ 4.

Att justera detta protokoll valdes hemmansegarena J. O. Tornberg och Johan Muonionalusta.

Muonionalusta dag och år som ofvan.

A. N. Juliebo.

Förestående protokoll justeradt Muonionalusta den 30 september 1897.

J. O. Tornberg.

Juhan Muonionalusta.

Uppläst i Muonionalusta kyrka den 3 oktober 1897.

A. N. Juliebo,
kapellpredikant.

Då vår riksdagsman herr Georg Kronlund godvilligt emottager de önskningsar, som vi vilja förelägga till behandling i Riksdagen, så hafva vi på kommunalstämma enhälligt begrundat, hvilka lagpunkter för oss äro mest tryckande, och har Muonionalusta kommunalstämma godkänt mig till att åt riksdagsmannen gifva nödiga förklaringar.

Det andra begrundandet, som förekom vid samma kommunalstämma är, att af kronan mot skatt erhålla odlingsbar jord att förenas med hemmanet eller också ett särskildt stycke. Då skulle man kunna dela ett hemman åt flera barn och på så sätt kunde människoslägtet förkofra sig och ingen behöfva fara till Amerika. Kronan har väl ingen nytta af ouppodlad jord.

Vidare begrundades om att nybyggen borde utvidgas till hemmanets vidd, så kunde af ett nybygge uppstå en stor by, ty det skulle blifva lättare för yngre släktet börja jordbruk på redan till en del odlad mark och då skulle finnas mindre fattiga och oäkta barn än nu, ty då unge män ej hafva boställe våga de icke inträda i äktenskapet, och i följd deraf blifva oskyldiga flickor vanhedrade, och oskyldiga barn få bära namnet *oäkta* och blifva församlingen till börda.

Skiftesförrättningarna äro mycket betungande. Men om skiftet skedde lagenligt, så att deltagarne enades om en god man att förätta skiftet och det sedan blefve fastställdt, så skulle ej kostnaderna blifva så tunga. Men om de icke enas att skifta sinsemellan, så må de taga lagenligt en landtmätare eller på något annat sätt göra skiftet billigare.

Af sädestullen hafva vi också stor olägenhet, emedan endast halfva befolkningen hafva jordbruksrättighet och större delen måste köpa brödet. Men om de flesta vore jordbrukare, så kunde man under goda åren erhålla säd äfven till nödåren, och således skulle man icke behöfva köpa tullad säd. Sådan är vår mening, och vi tro, att vår riksdagsman tager vår önskan i akt och söker befordra det allmänna bästa.

Med hopp om, att riksdagsmannen hafver öfverseende med mitt olärda sätt att förklara saker, slutar jag denna min anspråkslösa skrifvelse.

Muonionalusta och Pajala den 6 december 1897.

Adam Olsson, Kitkiöjärvi.

Utdrag ur protokollet, hållet vid ordinarie kommunalstämma med Tärendö församling den 7 oktober 1900.

§ 2.

Föredrogs herr häradshöfdingen G. Kronlunds skrifvelse af den 31 sistlidne augusti angående kommunens yttrande om huruvida den ansåge lämpligt, att staten vidtog utdikningar å kronan tillhöriga odlingsbara myrmarker inom socken och derefter vidtoge anstalter att upplåta under enskildt hemmansbruk. Härefter uppstod en liflig diskussion och ansågs enhälligt att det vore af stor betydelse för de mindre bemedlade.

Å kommunalstämmans vägnar:

Alb. Henriksson,
ordförande.

Godkänt och justerat.

Fr. Janson. Henrik J:son Sandin.

Uppläst i Tärendö kyrka den 21 oktober 1900.

A. G. Ellis,
t. f. kapellpredikant.

Rätteligen utdraget, betygar

Alb. Henriksson,
ordförande.

Tärendö den 1 november 1900.

H. herr häradshöfding G. Kronlund, Haparanda.

Härmed afsändes utdrag ur protokoll, hållet vid kommunalstämma med Tärendö församling den 7 oktober detta år. Får härmed vördsamt meddela följande:

Inom Tärendö socken finnes kronan tillhöriga odlingsbara myrmarker stora arealer, flera tusen hektar.

Inom Tärendö socken finnes mycken lös befolkning; sådana som ha redan familj och sakna egen torfva finnas cirka 45. Om dessa alla äro villiga att mottaga jord till odling och hemmansbruk, kan jag icke afgöra, men jag antar en stor del.

Högaktningsfullt.

Alb. Henriksson.

Till herr häradshöfdingen och riksdagsmannen Georg Kronlund, Haparanda.

Sedan herr häradshöfdingen i två särskilda skrivelser gjort förfrågan om möjligen befintliga odlingsbara marker i trakterna kring Massijaure och Torneträsk får jag aflemna utlåtande, sedan jag med enskilda personer och genom besök vid såväl Kattounoma som Salmis nybyggen och efter samtal med nybyggarne hunnit förskaffa mig egen åsigt i frågan.

Södra stranden af Torneträsk har sedan gammalt varit och är fortfarande lapparnes inom Jukkasjärvi stamtillhåll, hvadan nog åtskilliga svårigheter torde möta att på denna sida anlägga några nybyggen, enär troligen då konflikter skulle komma att uppstå mellan respektive ren- och jordegare, hvarförutom jorden här på långt när ej är så bördig som *på norra stranden af samma sjö, der ju solen ligger på hela dygnet om sommartiden, då deremot den södra — der jernvägen går fram — sällan eller åtminstone under en helt kort tid belyses af solen.*

Hela stranden på norra sidan der bäckarna komma ned ifrån fjällen är särdeles värtlig, i sjelfva dalgångarna blir gräset till och med mängen gång manshögt. Det enda trädslag som emellertid finnes här är björken, men stora svårigheter skulle väl ej möta att erhålla passande bygnadsvirke från nedre ändan af Torneträsk, der barrskog förekommer och der rätt stora mängder så kallad torrfur finnes, som väl i alla fall staten icke kan beräkna att få sälja för de långa transporternas skull.

Fisket och jagten, som är särdeles gifvande bör blifva en utmärkt binäring.

Potatesen har här i sommar på försök odlats på ett par ställen och slagit ganska väl ut, ehuru jag dock tror att boskapsskötsel blir den egentliga födkroken, och jag håller det ej heller otroligt, att såväl korn som potates skulle kunna odlas till husbehof.

Inom sjelfva Jukkasjärvi socken finnes väl knappast folk, som äro nog företagsamma att här vilja nedlägga något arbete, men folk finnes dock, oftast jemtländingar och smålänningar som skulle vilja våga försöket och äfven äro fast öfvertygade att här kunna skaffa sig utkomst.

Någon utredning om den odlingsbara markens ungefärliga areal har jag icke kunnat åstadkomma.

Derest min skrifvelse skulle vara ofullständig eller ytterligare upplysningar skulle önskas är jag beredd stå till tjänst.

Högaktningsfullt

Rob. L. Ulfhjelm,

e. länsman.

Massijauri den 4 oktober 1900.

Wittangi den 22 september 1900.

Häradshöfdingen och riksdagsmannen herr G. Kronlund.

Haparanda.

Till svar å eder ärade skrifvelse får jag meddela att inom denna socken såväl inom kronoparkerna som häradsallmanningen både ofvan och nedanför kulturgränsen finnas stora vidder odlingsbar jord såsom myrar och sjöar till torrläggning, öfversilningslägenheter och röjningsland efter bäckar i oändlighet, hvarföre jag anser om så skulle beslutas att staten öfverläte jord dertill skulle finnas lägenheter till ett större antal hemmansbruk.

Inom denna socken finnes nog en ganska talrik lös befolkning, men huruvida de skulle vara villiga slå sig ned i kronoparkerna och bruka jord, kan jag ej svara på, men tror dock om hemmansbruken skulle lemnas på samma vilkor som kronohemman med stadgad åborätt som skulle gå i arf, funnes det nog många som med tacksamhet mottaga nybyggen. På grund af större grufdrift m. m. komme ju befolkningen att från södra orter få en betydlig, kanske inom en ej alltför lång framtid mångdubbel tillökning, och då vore ju bra om jord stode att erhållas till förmånliga vilkor, då ju alltid en del antagligen skulle vilja slå sig ned på jordbruk.

Den jord som jag anser lämpligast för odling vore öfversilningar, röjning och dämning af bäckar samt torrläggning af sjöar.

Arealen å myrarna är omöjlig att uppgifva, men att den är stor kan man säga.

Arealen å myrarna erhålles säkrast hos afvittringsstyresman H. W. Boström i Gammelstad.

Hos kommunalstyrelsens ordförande har jag hemställt om stämmas hållande, hvilket torde snart ske.

Högaktningsfullt

J. H. Berggren,

kronojägare.

Till ledamoten af Riksdagens Andra Kammare herr härads-
höfding G. Kronlund.

Till svar å eder skrifvelse den 31 förlidne augusti får jag äran afgifva följande yttrande.

Beträffande lämpligheten och möjligheten af att staten vidtog utdikningar å inom Enontekis socken befintliga, kronan tillhöriga odlingsbara myrmarker, kan intet bestämdt svar derå afgifvas, enär afvittringen inom socknen ännu ej blifvit fastställd; men ett faktum är dock, att inom socknen finnas en mängd öfverskådliga myrar, hvilka med största säkerhet borde lämpa sig för odling. Om dessa myrar till större eller mindre del komma att tillhöra staten eller enskilde, kommer först den framdeles fastställda afvittringen att utvisa. Omständigheter finnas äfven, som lägga ett väsentligt hinder i vägen för inrättande af nya hemmansbruk inom socknen i fråga. Då ju Enontekis socken i sin helhet ligger ofvan den s. k. odlingsgränsen och dess skogar, om man ens kan tala om sådana, åtminstone inom norra delen af socknen knappast erbjuda en nödtorftig vedbrand, än mindre nödigt byggnadsvirke för den redan befintliga, fåtaliga och vidt spridda nybyggarebefolkningen och emedan nomadlapparne, som utgöra omkring två tredjedelar af församlingens folkmängd i följd af den svensk-finska gränsspärningslagens tillkomst årligen med sina renhjordar måste genomströfva hela socknen och numera i högre grad än tillföre, då de fingo fritt ströfva omkring äfven å finska sidan riksgränsen, vålla den bofasta trängsel och skador å bergadt hö samt påskynda den redan hotande bristen på nödig vedbrand, så måste man tvifla, huruvida socknen i fråga i den allra närmaste framtiden och under afvaktan på nomadstammens förestående undergång lämpar sig till beredande af nya lägenheter för jordbruksarbetare.

Att staten kraftigare än hittills måtte understödja utdikningar af enskild tillhörig mark vore särdeles önskvärdt här uppe, hvarest enskilda jordegare sällan kunnat påkalla landtbruksingenjörens biträde till undersökningar för utdikning af frostförande mark, enär dryga kostnader för sjelfva undersökningen, men ännu mera för lösen af kartor och beskrifningar drabba de föga bemedlade jordegarne. Potatisodlingen är den enda, som med någon fördel kunde bedrifvas inom socknen, men till följd af att sankar och vattensjuka trakter ligga alldeles intill byarne, hinner potatisen sällan bli större än ett hjortron, innan frosten kommer och på en enda natt jemnar potatisblasten med jorden. Men skulle de vattensjuka trakterna i närheten af byarne torrläggas, kunde man åt-

minstone hoppas på att de flesta år få en dräglig potatisskörd, hvilket nu på flera år ej varit fallet.

För att mera allmänt få till stånd sådana utdikningar, borde staten bidraga åtminstone med två tredjedelar af uppskattade kostnaden, undersökningar verkställas samt kartor och beskrifningar tillhandahållas jord-egarne gratis.

Karesuando den 30 oktober 1900.

Frans Bergström.

Utdrag af protokoll, hållet vid kommunalstämma uti skolhuset i Gellivare den 29 juli 1900.

§ 2.

Med anledning af häradsböfding G. Kronlunds framställning om, huruvida inom kommunen finnas å kronomark lägenheter, som vore för odling lämpliga, och upplåtelse af sådana lägenheter kunde medföra fördel för staten och kommunen, beslöt stämman, med uttalande, att betydliga vidder kronomark inom socknen finnas, som vore för odling tjenliga, och att såväl staten som kommunen skulle hafva väsentlig fördel, derest sådana lägenheter upplättes till inrättande af torp eller nybyggen, att utse kyrkoherden O. Bergqvist, kommunalnämndens ordförande C. G. F. Apelqvist och kronojägaren Lars Petter Åström att å stämmans vägnar närmare utreda förenämnde fråga och deröfver till häradsböfding Kronlund afgifva yttrande, dervid stämman i allo gillar det yttrande, som af förenämnde personer sålunda kommer att afgifvas, och skulle kyrkoherden Bergqvist sammankalla de härtill utsedde personerna till första sammanträdet.

§ 7.

Utsågos kyrkoherden O. Bergqvist och förman E. Mattson att jemte ordföranden justera och underskrifva detta protokoll.

Som ofvan
N. F. Lomm.

Justeradt:

O. Bergqvist. E. Mattson.

Uppläst i Gellivare kyrka den 5 augusti 1900.

O. Bergqvist.

Rätt utdraget betygar

N. F. Lomm.
Stämmans ordförande.

Malå den 29 juli 1900.

H. herr G. Kronlund.

Ehuru edert bref med deri framställda frågor synes syfta endast på Norrbotten, så skall jag ändå på detta sätt söka besvara några frågor. Äfven inom Malå socken finnes en mängd lös, obesuten befolkning, för hvilken en upplåtelse af kronojord vore en synnerligen nyttig och nödvändig sak. Åtskilliga hafva redan satt sig här och der på kronoparkerna, men som detta är mycket riskabelt, ty en sådan kan lätt köras derifrån af jägmästaren, så måste en sådan sitta liksom i fruktan och bäfvan, der han satt sig ned, och någon större ökning af den fast boende och hemegande befolkningen kan i sådant fall icke komma i fråga, ehuru å kronoparkerna inom socknen finnes mycket jord, som vore användbar för upplåtande af lägenheter och hemmansbruk. Skulle man kunna beräkna på någon byggnads- och odlingshjälp från statens sida, vore det naturligtvis så mycket bättre. Om än ej inom denna socken finnas så stora arealer af myrar som inom en stor del af Norrbotten, så finnes här tillräckligt stora och många sådana, hvilkas utdikning på statens bekostnad skulle vara till stort gagn för orten.

Högaktningsfullt

N. O. Lindström.

Ordförande i kommunalstämman.

Vittangi, Jukkasjärvi socken den 30 november 1900.

Frågan synes mig särskildt hvad denna församling beträffar synnerligen behjertansvärd, emedan ett eventuellt stadgande i nu berördt syfte skulle utefter blifvande jernvägslinierna bereda en hel del folk god utkomst, på samma gång som de blefve fästa vid fosterjorden, och förhindra emigrationen till främmande land och verldsdelar.

Luleå den 7 januari 1900.

Herr häradshöfding!

Hvad först vidkommer arealen kronan tillhörig mark inom länet, kan derom fullt exakta uppgifter icke lemnas, enär afvittringen inom

en del lappmarkssocknar ännu ej är slutligt faststald. — Efter hvad expeditionens senaste årsberättelse (1897) innehåller, utgör emellertid arealen

för kronoparker,	skogsmark	1,131,515: 93 har	
	impediment	828,505: 04 „	1,960,020: 97 har
för öfverloppsmarker	skogsmark	394,780: 14 har	
	impediment	792,601: 67 „	1,187,381: 81 „

Summa 3,147,402: 78 har

och torde dessa siffror vara de tillförlitligaste, som för närvarande kunna meddelas. — Der områdena ännu ej blifvit faststaldade och utstakade, grundar sig arealen på afvittringsförslaget.

I ofvan angifna arealer för impediment ingå förutom myrar äfven skoglösa berg, lågfjell, sjöar och vattendrag m. m. — Många präktiga odlings- och rödningstillfällen torde dock finnas efter bäckdalarne och i sjöarnes närhet, hvarförutom genom torrläggning och dränering en massa nu som »omöjliga» ansedda myrar helt visst skulle kunna göras fruktbarande och väl löna der nedlagda arbetskrafter.

Wilhelm Trahn,
e. jägmästare.

Förteckning öfver odlingsbara marker å samtliga kronoparker inom Jörns socken af Westerbottens län.

1. Kronoparkens nummer och namn.	2. Afdelning eller trakt.	3. Markens beskaffenhet.	4. Afstånd i km. från					5. Ungefärlig areal i har.	6. Anmärkningar.	
			Jernväg.	Jernvägs- station.	Landsväg.	Flottled.	Byväg.			By.
Sälgräskheden n:o 2.	Vestra delen	Blöta myrarm. gungfly	1	3	2	3	—	3	300	
Kuxen n:o 3.	Östra delen	Myr och rödjningsland	3	3	4	3	—	3	125	
D:o	Vestra delen	Myr och odlingsmark (sandm.)	4	4	inv.	0,5	—	2	100	
Hejkläppen n:o 4	Norra delen	Största delen myr, något fast mark ...	6	6	„	1	—	2	200	
Näsbergsmarken n:o 5 ^a	Öster om Näsberget och Snorum	Myr o. sumpig skogs- mark. Något fast m.	3	6	6	5	3	6	400	
D:o	Vester om Snorum ...	D:o D:o	6	8	4	3	—	3	450	Här finnas några sjöar, som kunna sänkas för erh. af ängar.
Småträskheden n:o 5 ^b	Norr om Småträsk och Lejontorp	Myr och delvis fast m.	inv.	4	5	4	inv.	4	100	
D:o	Vid Störhus- och Stor- träskån	D:o D:o	2	9	9	inv.	3	4	100	
Hobergsmarken n:o 5 ^c	Öster om Lejontorp	D:o D:o	4	7	6	5	4	3	500	D:o D:o
Elgtjernliden n:o 5 ^d	Öster om Tallbacka	Myr och sumpig skogs- samt delvis fast mark	12	22	17	1	3	3	150	D:o D:o
Rotliden n:o 5 ^e	Vester om Ålrännan	Myr o. stenfri sand- mylla	22	23	1	inv.	—	2	100	
D:o	Öster om D:o	D:o D:o	25	26	1	„	—	3	100	
D:o	Norr om Degervattnet	Största delen myr, re- sten sumpig skogsm.	25	27	6	2	—	2	50	
Sandlidberget n:o 5 ^f	Östra delen	Myrland och god od- lingsmark	33	36	18	1	2	3	250	
Hundtjernliden n:o 5 ^g	Söder om Stryckfors	D:o D:o	30	30	5	3	—	3	170	
Flakaliden n:o 5 ^{g-a}	Hela parken	D:o D:o	30	30	4	3	—	2	200	
Walliden n:o 6	Vester om Tallbacka	Myrland o. odlingsm., intill Käge-elf	14	17	13	inv.	2	2	75	
Tväråträskliden n:o 8	Öster om Degerträsk	Myr o. sumpig skogsm.	22	24	10	3	3	3	75	
Brandförsheden n:o 9	Södra delen	D:o D:o	24	24	17	1	3	3	60	
Brännlidkusten n:o 14	Vestra „	D:o D:o	12	12	9	1	2	3	60	
Storklinten n:o 15 a	Östra „	D:o D:o	5	10	9	1	3	3	100	
Stornäsheden n:o 16	Norra „	D:o D:o	inv.	10	10	3	inv.	2	50	
Wargträskheden n:o 17	Å ömse sidor om jern- vägen	D:o D:o	„	7	7	0,5	„	3	50	
		Öfverföres	—	—	—	—	—	—	3,765	

1.	2.	3.	4.						5.	6.
			Afstånd i km. från							
Kronoparkens nummer och namn.	Afdelning eller trakt.	Markens beskaffenhet.	Jernväg.	Jernvägs- station.	Landsväg.	Flottled.	Byväg.	By.	Ungefärlig areal i har.	Anmärkingar.
						—	—	—		
Månghörningen n:o 18	Vester om Granbergs- träsk o. Löflund n:o 1	Öfverfördt	—	—	—	—	—	—	3,765	
D:o	Omkring Lappgrund träskberget	D:o D:o	12	12	5	1	3	3	800	
D:o	Öster om Granbergs- träsk	D:o D:o	15	15	5	2	4	4	300	
D:o	Norr om Löflund n:o 2	D:o D:o	9	9	4	2	inv.	2	200	
D:o	Öster om Stensträsk by	Största delen myrar, resten sumpigskogsm. Myrland och fast od- lingsmark	14	14	2	2	—	3	150	
Brännliden n:o 18 a	Vester om Storträsk mot Wallingån ...	Myr. o. sumpigskogsm.	4	16	4	1	2	2	300	
D:o	Vid Störhusån	D:o D:o	2	18	6	1	2	3	50	
Nyboheden n:o 19 ...		Största delen sumpig skogsmark	3	17	6	3	4	3	50	
Gräsandträskliden n:o 20	Gräsandträskan	Myr. o. sumpigskogsm.	20	25	6	2	3	2	60	Sjösänkingslägen- het.
Brattbergliden n:o 21	Öster om Lillträsk ...	D:o D:o	17	23	6	2	3	2	50	
Björklidheden n:o 24	Södra delen	D:o D:o	8	8	7	0,5	inv.	3	50	
Tällberget n:o 25 ...	D:o	D:o D:o	8	9	9	2	0,5	3	50	
Fogdheden n:o 26 ...		D:o D:o	3	5	5	2	inv.	3	50	
Selsliden n:o 27 ...	Omkring Gäddträsket	D:o D:o	3	4	2	1	”	2	50	
Dalliden n:o 30 ...	Östra delen	D:o D:o	15	15	2	2	2	2	65	
V:a Jörnsmarken n:o 30 a	I närheten af Jörns jernvägsstation ...	D:o D:o	1	2	1	2	—	1	170	
Ö:a Jörnsmarken n:o 30 a ²	Öster om Hornsträsk	D:o D:o	4	7	3	3	—	3	900	
D:o	Omkring norra och södra Jörnsmyrarna	D:o D:o	7	7	inv.	3	—	3	200	En sänkt sjö är här belägen, omg. af goda lägenheter för myr- odling.
D:o	Qvarnmyran	D:o D:o	5	6	0,5	1	—	1	60	
Flakaheden n:o 32 ...	Vestra delen	D:o D:o	2	4	5	3	0,5	3	60	
Tjernberget n:o 34 ...	Norra ”	D:o D:o	15	15	2	2	—	4	50	
Säljebänna n:o 35 ...	D:o ”	D:o D:o	20	20	5	5	—	4	50	
Björklidberget n:o 36	Sydöstra delen	D:o D:o	18	18	2	3	—	3	60	
Tjälberget n:o 37 ...	Sydvestra ”	D:o D:o	18	18	inv.	1	—	2	65	
Storoliden n:o 40 ...	Koltjesmyran	D:o D:o	4	4	14	2	—	2	50	
Gäddträskberget n:o 41	Södra delen	D:o D:o	6	6	17	1	0,5	2	60	
Storberget n:o 42 ...	D:o	D:o D:o	9	9	20	0,5	0,5	2	60	
		Summa har	—	—	—	—	—	—	7,375	

Sammandrag öfver antalet familjer inom Arvidsjaurs socken, hvilka sakna egna hem, eller s. k. inhysingar, enligt senast förrättad mantalsskrifning år 1901.

Hemvist	Inhysingarnes namn	Antal matlag	Män	Qvinnor	Summa	Anteckningar
Abmofors	Per Aug. Falk	1	5	6	11	
Aborrträsk	A. J ^o Holmgren	1	1	—	1	
»	Arb. Gust. Sigf. Falk	1	1	1	2	
»	» Ol. Ant. Olofsson	1	2	1	3	
Kalfträsk	» Per Johan Berglund	1	1	—	1	
»	Ogifta Erika Eriksdotter	1	—	2	2	
Aborrträsk	Arb. Johannes Nordström	1	1	2	3	
Abraure	» Abram Vesterberg	1	5	3	8	
»	» Erik Hjort	1	1	—	1	
Akkavare	» Erik Nap. Dahlin	1	1	2	3	
»	» Anders Nilsson	1	—	1	1	
Araksnolo	» Nils Nilsson Stenlund	1	1	1	2	
Auktsjaur	» Anders Julius Lundström ...	1	1	1	2	
»	» Fredrik Lundberg	1	2	2	4	
»	Anna Lundberg	1	2	2	4	
»	Arb. Anders Nordström	1	2	1	3	
»	» Johan Gustafsson Vidman ...	1	4	1	5	
Baktsjaur	» Jan. Isr. Jonsson	1	1	—	1	
»	» Per Jansson Lundgren	1	1	—	1	
»	» Anders Is. Markström	1	3	3	6	
»	» Joh. Johansson Lindgren ...	1	7	2	9	
»	» Lars Engelbert Brännström	1	1	—	1	
»	» Anders Edv. Grubbström ...	1	1	2	3	
Baktäive	» Joh. Osk. Hedlund	1	2	3	5	
»	» G. Alfr. Karlsson	1	3	—	3	
»	» P. Lundstedt	1	1	—	1	
»	» Jan Karlsson	1	1	—	1	
»	» Ol. Edv. Karlsson	1	1	—	1	
»	» Axel Gabr. Larsson	1	1	—	1	
»	» Isak Cyrus Norman	1	1	2	3	
Betsatjaur	» Sjul Erik Sjulsson	1	3	2	5	
»	Enkan Anna Eriksdotter	1	—	3	3	
	Transport	32	57	43	100	

Hemvist	Inhysingarnes namn	Antal matlag	Qvinnor		Summa	Anteckningar
			Män	Qvinnor		
	Transport	32	57	43	100	
Bius	Enkan Anna Maria Mallmin	1	—	5	5	
Björklund	Arb. Erik Math. Lundberg	1	1	—	1	
Baksel	» Erik Alb. Hedberg	1	2	4	6	
»	» Joh. Ludv. Hedberg	1	1	1	2	
»	» Anders Långdahl	1	5	3	8	
»	» N. O. Englund	1	4	6	10	
»	» Frans Osk. Holmström	1	1	2	3	
»	» Anton Persson	1	3	3	6	
»	Sara Rehn	1	—	1	1	
»	Karin Renberg	1	—	1	1	
Bredträsk	Arb. Joh. Erik Eriksson	1	3	4	7	
Bredviken	Torp. Jan. Osk. Kågström	1	4	2	6	
»	» Nils Jansson Fahlgren	1	4	2	6	
Brunmyrheden	Arb. Joh. Aug. Larsson	1	1	—	1	
Brännberg	» K. A. Kågström	1	3	4	7	
Brännbergs- backen	» Karl Fr. Nyström	1	4	4	8	
Bräntjern	Enkan Maria Löfgren	1	1	3	4	
»	Inh. Per Aug. Karlman	1	1	—	1	
»	Arb. Osk. Valfr. Lundström	1	2	3	5	
»	» Petter Ant. Lundström	1	3	2	5	
Brännfors	» Lars Joh. Larsson	1	3	2	5	
Bäcklund	» Anders Enmark	1	5	5	10	
Dammen	» Maths Larsson	1	4	2	6	
Dartsel	» Markus Larsson	1	1	—	1	
»	» Erik Math. Öhlund	1	2	1	3	
»	» Erik Nilsson	1	1	1	2	
Däppis	» Joh. Gust. Renberg	1	1	2	3	
»	» Jan Persson	1	5	2	7	
»	» Jan Gust. Samsson	1	1	—	1	
Dunliden	» Ol. Reinh. Södermark	1	4	1	5	
Falkb.	» Karl Osk. Falk	1	1	—	1	
»	» Aug. Falk	1	1	—	1	
»	» Isr. Falk	1	1	—	1	
Fiskträsk	» Johan Axel Karlsson	1	1	—	1	
»	» Joh. Linus Vih. Holmberg	1	2	1	3	
Fjellbonäs	» Joh. Osk. Granberg	1	1	—	1	
Fogelliden	» Nils Karlsson	1	2	1	3	
Forsheden	» Nils Degermark	1	4	3	7	
Forsnäs	» Karl Nath. Holmström	1	5	2	7	
	Transport	71	145	116	261	

Hemvist	Inhysingarnes namn	Antal matlag.	Män	Qvinnor	Summa	Anteckningar
	Transport	71	145	116	261	
Forsnäs	Arb. Karl Joh. Ekman	1	1	2	3	
»	» Ulrika Andersdotter	1	—	2	2	
Fristad	» Jan Sjulsson Lundström ...	1	2	1	3	
»	» Jon Lundström	1	2	2	4	
Gallejaur	» Nils Marklund	1	1	—	1	
Gammelvall	» Jan. Renström	1	4	3	7	
Gangsa	» Jan Petter Hansson	1	2	1	3	
»	» Nils Hansson	1	1	3	4	
Gardsjaur	» Anders Lindberg	1	5	3	8	
»	» P. A. Westermark	1	4	2	6	
Glommersträsk	» Ant. Edv. Lindgren	1	1	—	1	
»	» Jan Gust. Hastlin	1	1	—	1	
»	» And. Edström	1	1	1	2	
»	» Jan Alb. Lundström	1	1	—	1	
»	» Joh. Ferd. Wikling	1	2	4	6	
»	» Isr. Wikberg	1	2	0	2	
»	» Gust. Valfr. Engemark	1	2	2	4	
»	» Jan. Edv. Lundmark	1	4	2	6	
»	» And. Simon Johansson	1	1	—	1	
»	» Johan Nilsson	1	1	—	1	
»	» And. Nyström	1	4	2	6	
»	» J. G. G. Early	1	1	—	1	
»	» Karl Dahlberg	1	2	4	6	
»	» Karl Ulr. Boman	1	1	—	1	
»	» G. W. Pettersson	1	1	—	1	
»	Enkan Stina Holmqvist	1	3	3	6	
»	Arb. Joh. Valfr. Larsson	1	1	—	1	
»	» Erik Gregor Lundberg	1	1	—	1	
Granholm	» Lars Petter Granström	1	1	2	3	
»	» Erik Math. Granström	1	4	2	6	
Grundträsk	» Lars Joh. Aronsson	1	4	3	7	
»	» Karl Erik Johansson	1	6	3	9	
»	» Jan. Leon Johansson	1	6	4	10	
»	» Per Osk. Grundström	1	2	2	4	
»	» Samuel Vik Berggren	1	2	3	5	
»	» Jon Aug. Karlsson	1	3	—	3	
Gullön	» Jon Gab. Granström	1	3	1	4	
»	» Joh. Jac. Andersson	1	3	1	4	
Hedberg	» Joh. Berggren	1	3	4	7	
Holmfors	» Nils Ant. Andersson	1	2	3	5	
Transport		111	236	181	417	

Hemvist	Inhysingarnes namn	Antal mat lag	Män	Qvinnor	Summa	Anteckningar
	Transport	111	236	181	417	
Holmsund	Arb. Jan Gust. Larsson	1	2	4	6	
Holmträsk	» P. A. Johansson	1	1	—	1	
»	» Vilh. Pettersson	1	1	1	2	
»	» Aug. Pettersson	1	1	2	3	
Hälberg	» Karl Joh. Norman	1	1	1	2	
»	» Jan Ansg. Sjödin	1	1	4	5	
»	» Joh. Bernh. Johansson	1	3	4	7	
»	» Joh. Bernh. Dahlberg	1	1	—	1	
Hällberg	» Jan Osk. Dahlberg	1	1	—	1	
Hällsel	» Alb. Holmberg	1	4	5	9	
Högbränna	» Karl Ant. Lidström	1	2	5	7	
Högheden	» Karl Ludv. Larsson	1	4	2	6	
Högås	» Sjul Hansson	1	2	1	3	
»	» Per Ol. Östlund	1	1	3	4	
»	» Sivert Markström	1	1	1	2	
Idträsk	» Lars Peter Renström	1	5	3	8	
»	» Ol. Larsson Westermark ...	1	4	2	6	
»	» Jan Peter Vikström	1	3	1	4	
Idträskliden	» Peter Bernh. Edin	1	3	2	5	
»	» Jan Gust. Eklund	1	1	3	4	
»	» Joh. Erik Edin	1	1	1	2	
Innervik	» Joh. Ant. Lundqvist	1	1	1	2	
Jerfträsk	» Karl Fr. Jansson	1	4	3	7	
»	» Jan Alb. Forsberg	1	2	2	4	
»	» Jan Persson	1	1	1	2	
»	» Ol. Jonsson Björk	1	1	1	2	
Julträsk	» Cyprianus Högström	1	2	5	7	
»	» Anna Qvintina Högström ...	1	1	1	2	
Jäkkna	» Joh. Fr. Lindberg	1	4	2	6	
Kalfträsk	» Jon Lundgren	1	2	6	8	
»	» A. J. Råman	1	5	5	10	
»	» Per Princius Berglund	1	3	2	5	
Karlsborg	» Joh. Aug. Lundgren	1	1	—	1	
»	» Adam Eriksson	1	2	5	7	
Kläppen	» Joh. Emil Lindmark	1	1	—	1	
Kroknäs	» Per Rein. Ekström	1	6	3	9	
Kyrkostaden	» Nils Aug. Holmqvist	1	2	2	4	
»	» Per Joh. Johansson	1	2	1	3	
»	» G. W. Stenlund	1	4	4	8	
»	» Enkan Sofia Skarin	1	1	7	8	
	Transport	151	324	277	601	

Hemvist	Inhysingarnes namn	Antal matlag	Mån	Qvinnor	Summa	Anteckningar
	Transport	151	324	277	601	
Kyrkostaden	Arb. Gust. Holmberg	1	1	—	1	
»	» Karl J. G. Lundberg	1	3	2	5	
»	» Sven Nilsson	1	3	1	4	
»	» Vilh. Stenvall	1	1	—	1	
»	» Aug. Johanss. Lindström	1	1	4	5	
»	» Jan Aug. Jansson	1	1	5	6	
»	» Edv. Jansson	1	4	1	5	
»	» Hj. Engelmark	1	1	—	1	
»	Enkan Johanna Berglund	1	1	3	4	
»	Arb. Anders Persson	1	2	1	3	
»	» Joh. Aug. Ekman	1	1	—	1	
»	» Per Adolf Andersson	1	3	4	7	
»	» Petter Jansson Marklund	1	6	2	8	
»	» Karl Aug. Nyberg	1	1	—	1	
»	» Ferd. Nyberg	1	1	—	1	
»	Enkan Fredr. Nyberg	1	1	2	3	
»	» Kajsa Sjöberg	1	1	2	3	
»	Arb. Oskar Sjöberg	1	1	1	2	
»	Enkan Anna Lindblom	1	5	2	7	
»	» Maria Lundgren	1	—	7	7	
»	Arb. Joh. Alb. Lundgren	1	1	2	3	
»	» Anders J. Öhman	1	1	4	5	
»	» Erik Aug. Lundgren	1	1	1	2	
»	» Osk. Vilh. Norén	1	1	2	3	
»	» Anton Degermark	1	3	2	5	
»	» Ant. Karlss. Lundquist	1	4	2	6	
»	» Per Aug. Stenlund	1	1	2	3	
»	» Frans G. Hedström	1	1	1	2	
»	» J. A. Svensson	1	1	—	1	
»	» P. E. Staflund	1	1	—	1	
»	» Math. Olofsson-Öberg	1	1	1	2	
»	» Joh. Emil Klus	1	1	—	1	
»	Anna Lidström	1	1	1	2	
»	Arb. Johan Olsson-Rännsberg	1	3	1	4	
»	» David Joachim Nyström	1	3	2	5	
Lambur	» Lars Berglund	1	5	4	9	
Lappskobacken	» Jan Osk. Marklund	1	1	5	6	
»	» And. Isr. Marklund	1	3	2	5	
»	» Joh. Otto Marklund	1	1	—	1	
	Transport	190	396	346	742	

Hemvist	Inhysingarnes namn	Antal matlag	Män	Qvinnor	Summa	Anteckningar
	Transport	190	396	346	742	
Lappskobacken	Arb. Nils Aug. Backlund	1	4	2	6	
Lappträsk	» Karl Edström	1	1	1	2	
»	» Gust. Adolf Larsson	1	1	2	3	
»	» Simon Fritiof Marklund	1	2	3	5	
»	» Ernst Aug. Granberg	1	2	1	3	
»	» Nils Engelbert Berggren	1	3	1	4	
»	» Joh. Osk. Lundström	1	2	1	3	
»	» Nils Bergqvist	1	2	4	6	
»	» Isak Larsson	1	1	1	2	
»	» Albin Konrad Marklund och hans bröder	1	5	—	5	
»	» A. M. Lidström	1	1	—	1	
»	» Fredr. Vilh. Wikström	1	1	—	1	
»	» Nils Petter Lundmark	1	1	1	2	
»	» Isr. Aronsson	1	1	1	2	
Lauker	» Karl Vik-Lundmark	1	1	—	1	
»	» Rob. Vik Öhman	1	3	2	5	
»	» Osk. Alfr. Eriksson	1	1	1	2	
Lindås	» Joh. Adolffson	1	1	—	1	
Ljusträsk	» Gust. Lundgren	1	1	—	1	
»	» Erik Aug. Eriksson	1	2	2	4	
Lomträsk	» And. Konr. Hedberg	1	1	—	1	
»	» And. Henriksson	1	1	2	3	
»	» Gust. Edin	1	2	4	6	
»	» And. Valfr. Lundberg	1	2	2	4	
»	» Karl Ludv. Lundqvist	1	3	2	5	
»	» Ant. Aug. Lundmark	1	1	1	2	
Långnäs	» Ol. Henriksson	1	1	2	3	
»	» Nils Johan Larsson	1	1	1	2	
»	» Sjul Larsson Lundmark	1	1	6	7	
Lundbacken	» Nils ² Henr. Stenvall	1	2	1	3	
»	» Erik Alfr. Stenvall	1	2	2	4	
Långsel	» Nils Ant. Edin	1	4	3	7	
»	» Enkan Maria Samsson	1	2	4	6	
Långudden	» Karl Joh. Karlson	1	2	2	4	
Löfviken	» Erik Edv. Aman	1	1	—	1	
Mausjaur	» Nils Jansson	1	1	2	3	
»	» Nils Osk. Lindström	1	2	7	9	
Mellanträsk	» Jon Z. Lundström	1	3	1	4	
Muskussel	» Gust. Teof. Backlund	1	3	4	7	
»	» Enkan Martha Nyström	1	3	4	7	
	Transport	230	470	419	889	

Hemvist	Inhysingarnes namn	Antal matlag	Man	Qvinnor	Summa	Anteckningar
	Transport	230	470	419	889	
Muskussel	Arb. Joh. Vik. Johansson	1	3	1	4	
»	» Frans Aug. Holmberg	1	3	2	5	
»	» Ol. Alb. Karlsson	1	1	—	1	
»	» K. A. Nyström	1	2	1	3	
Månsträsk	» Joh. R. Norman	1	2	2	4	
»	Enkan Anna Eriksdotter	1	2	1	3	
Njallejaur	Arb. Anders Petter Eriksson	1	1	2	3	
»	» Johannes Pettersson	1	2	2	4	
»	Enkan Vendla Sidenmark	1	3	8	11	
N:a Aborrträsk	Arb. Jon Larsson	1	3	2	5	
» Holmnäs	» Nils Nilsson	1	1	1	2	
Nuortejaur	» L. A. Wikman	1	3	4	7	
Nylund	Arb. Per Persson Lundmark	1	6	2	8	
Nyträsk	» Frans Ferd. Nyström	1	1	—	1	
Nyvall	» Anders Nyström	1	3	5	8	
Nyåker	» Elias Olofsson	1	2	3	5	
Näfverliden ...	» Joh. Aug. Lidström	1	2	3	5	
»	» A. Isr. Lidström	1	1	2	3	
»	» Ab. Bernh. Arvins	1	2	—	2	
Palkavare	» Joh. Emil Jansson	1	4	1	5	
Pettersås	» Aron Bergström	1	4	4	8	
Pilträsk	» Sam. Aug. Grönlund	1	1	—	1	
Pjesker	Enkan Anna Sjödin	1	2	2	4	
»	Arb. Karl Jan Sjödin	1	3	7	10	
»	» Alb. Ansg. Sjödin	1	3	—	3	
»	» Per Renberg	1	1	—	1	
»	» Aug. Öhlund	1	1	—	1	
»	» J. E. Norberg	1	1	—	1	
Renträsk	» Jan. Renberg	1	5	4	9	
»	Enkan Eufrusina Olofsson	1	3	1	4	
Renudden	» Klement Lundström	1	3	2	5	
Renvallen	» Ol. Edv. Åman	1	2	1	3	
»	» Karl J. Åman	1	1	1	2	
»	» P. B. Åman	1	1	1	2	
Renviken	» Joh. Ant. Vikström	1	3	3	6	
Ripeluokte	» J. G. Grahm	1	4	—	4	
»	» P. W. Nordholm	1	2	1	3	
Rättsel	» Joh. Ol. Eklund	1	1	—	1	
»	» Per Aug. Sjöberg	1	2	1	3	
Rönnliden	» G. R. Mörtsell	1	2	2	4	
	Transport	270	562	491	1,053	

Hemvist	Inhysingarnes namn	Antal matlag	Man	Qvinor	Summa	Anteckningar
	Transport	270	562	491	1,053	
Rönnliden	Arb. Nils Mörtsell	1	3	1	4	
»	» Lars El. Johansson	1	3	3	6	
Sandudden	» Isak Olofsson	1	1	2	3	
Sandviken	» Nils Ol. Holmberg	1	2	1	3	
»	» Osk. Bernh. Johansson	1	2	1	3	
»	» Joh. Edv. Isaksson	1	2	4	6	
»	» Lars Ersson-Häggström	1	3	2	5	
Sarvasåive	» Jon Osk. Renberg	1	1	2	3	
»	» Karl Erik Lundberg	1	4	5	9	
Siksjön	» Ol. Aug. Sjölund	1	1	—	1	
»	» Bror Carlsson	1	3	3	6	
»	» Märten Långström	1	1	2	3	
Stenbacken	» Joh. David Lindström	1	4	1	5	
Stora Tallberg	» Anders Renberg	1	3	2	5	
Storberg	» Jon Osk. Brännström	1	1	1	2	
Storheden	» P. A. Johansson	1	4	2	6	
Storträsk	» P. J. Lewander	1	1	4	5	
»	» Lars Nilsson	1	2	2	4	
»	» Erik Alb. Nilsson	1	1	1	2	
Stritjomvare	» Johan Lundgren	1	1	1	2	
»	» And. Osk. Lundgren	1	2	1	3	
»	» Carl Lindbergs barn	1	1	6	7	
»	» Joh. V. Ålander	1	1	—	1	
»	» Ant. Widmark	1	1	—	1	
»	» Ol. Edv. Lundgren	1	2	6	8	
»	» And. Lundgren	1	1	—	1	
Städdjaur	» Joh. Martinss.-Lidman	1	2	2	4	
»	» Fr. Osk. Sandberg	1	2	2	4	
Suolojaur	» Anders Lidström	1	7	3	10	
Suddisjaur	» Aug. Åman	1	1	—	1	
»	» Jan Albert Karlsson	1	2	5	7	
»	» Joh. Reinh. Högström	1	1	2	3	
»	Enkan Stina Lundberg	1	1	1	2	
»	Arb. Karl J. Engström	1	1	1	2	
Sundsnäs	» Matts Larsson	1	6	3	9	
»	» Ol. Aug. Olofsson	1	5	3	8	
Suockavare.....	» Joh. Vil. Holmgren	1	1	—	1	
»	» Nap. Edin	1	1	—	1	
Södra Granberg	» Per Johan Lidström	1	5	3	8	
»	» Erik R. Renberg	1	3	2	5	
	Transport	310	651	571	1,222	

Hemvist	Inhysingarnes namn	Antal	Man	Qvinnor	Summa	Anteckningar
		mat- lag				
	Transport	310	651	571	1,222	
Tallnäs	Arb. Hans Erik Olofsson	1	3	5	8	
»	» Lars Granberg	1	1	3	4	
»	» Erik Nilsson	1	2	1	3	
Tallsund	» Nils Häggström	1	1	3	4	
»	Enkan Elsa Häggström	1	1	2	3	
Tallnäs	Arb. Joh. Lindgren	1	4	3	7	
»	» K. A. Markström	1	1	—	1	
»	» Alb. Markström	1	1	1	2	
Timmerheden	» Jan. Dagermark	1	1	1	12	
»	» And. Julius Olofsson	1	6	4	0	
Tjöld	» Per Ersson	1	2	1	3	
»	» Per Persson	1	2	3	5	
Treskifte.....	» Nils Joel Nilsson	1	2	5	7	
»	» Jan P. Sjulsson	1	3	1	4	
Utterliden	» Karl G. Engström	1	3	1	4	
»	» E. K. Lind	1	3	1	4	
»	Enkan Eva Andersdotter	1	2	1	3	
Vestsunda	Arb. Joh. Leon. Utterström	1	3	3	6	
»	» Joh. Osk. Nordlund	1	1	1	2	
»	» Nils Nordlund	1	2	2	4	
»	» Joh. Petter Nordlund	1	4	1	5	
Vuotner	Enkan Sara Olsson	1	—	5	5	
»	Arb. Jon Alb. Baktman	1	1	1	2	
»	» Karl L. Eklund	1	1	1	2	
Åberg	» G. E. Gustafsson med bröder	1	3	—	3	
Östra Granberg	» Joh. Aug. Karlsson	1	5	1	6	
Mausjaur	» Jan Luth Burman	1	2	2	4	
»	» Henr. Atanasius Sandström....	1	1	3	4	
»	» Fr. Lundström	1	2	2	4	
V. Kikkejaur	» Hans Sjulsson	1	2	1	3	
»	» Per Sjulsson	1	3	3	6	
»	Inga Persdotter	1	2	2	4	
Malmisjaur ...	Arb. Klement Nilsson	1	1	2	3	
»	» Joh. Johansson	1	4	1	5	
»	» Ol. Eriksson	1	3	2	5	
»	» Nils Mattsson-Lundmark	1	1	—	1	
	Summa	346	730	640	1,370	

Arvidsjaur i december 1900.

Esbj. Östman.
(Mantalskrifningsförrättare.)